

Proceedings

การประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเครือข่ายภาคใต้ ครั้งที่ 4 “วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อบูรณาการท้องถิ่นอย่างยั่งยืน”

NSCIC 2019

7-8 กุมภาพันธ์ 2562

ณ หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ชื่อหนังสือ รายงานสืบเนื่องจากการประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเครือข่ายภาคใต้ ครั้งที่ 4

จัดทำโดย คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
เลขที่ 160 หมู่ 4 ถนนกาญจนวนิช ตำบลเขารูปช้าง
อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา รหัสไปรษณีย์ 90000
โทร 0-7426-0200-4 โทรสาร 0-7426-0230
E-mail: sciencewebmaster@skru.ac.th

พิมพ์ครั้งที่ 1

จัดพิมพ์จำนวน E-Book

เว็บไซต์ <http://nscic2019.skru.ac.th/>

ปีที่พิมพ์ พ.ศ. 2562

ISBN: 978-616-8018-10-1

บทความฉบับเต็ม : การประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเครือข่ายภาคใต้ ครั้งที่ 4

ผู้จัดทำ	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	
ที่ปรึกษา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.นิวัต กลิ่นงาม	อธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
	อาจารย์ ดร.อัฉรา วงศ์พัฒนามงคล	รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทัศนาศิริโชติ	รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
	อาจารย์ ดร.พิพัฒน์ ลิมนะพิทยธร	รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
	อาจารย์พิเศษฐ์ จันทร์วี	รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
	อาจารย์จิรภา คงเขียว	รองอธิการบดีมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

คณะกรรมการดำเนินงาน

ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายนอกมหาวิทยาลัย	จำนวน	33	คน
ผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในมหาวิทยาลัย	จำนวน	15	คน
คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา			

ฝ่ายดำเนินงาน

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
เลขที่ 160 ม.4 ถ.กาญจนวนิช ต.เขารูปช้าง อ.เมืองสงขลา จ.สงขลา 90000
โทรศัพท์ติดต่อ (074)260260 และ (074)260-200 ต่อ 1530
อีเมลล์ : sciencewebmaster@skru.ac.th

สารจากคณบดี

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา และกลุ่มภาคีเครือข่ายด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีภาคใต้ ได้ริเริ่มการจัดงานประชุมวิชาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ในระดับชาติต่อเนื่องมาเป็นครั้งที่ 4 ด้วยความสำคัญของงานวิจัยต่อการขับเคลื่อนประเทศประเทศ พร้อมการนำความรู้ใหม่มาแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่กับนักวิจัย และบุคลากรทางการศึกษา ให้เกิดการพัฒนาต่อยอดอย่างยั่งยืน โดยถือเป็นหน้าที่หลักของสถาบันการศึกษาที่มีหน้าที่รับผิดชอบต่อท้องถิ่น

ดังนั้นใน คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จึงได้รับหน้าที่เป็นเจ้าภาพในการจัดงานประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเครือข่ายภาคใต้ ครั้งที่ 4 จากมหาวิทยาลัยกลุ่มภาคีด้านวิทยาศาสตร์ และเทคโนโลยีเครือข่ายภาคใต้ โดยมีผู้เข้าร่วมจากมหาวิทยาลัยกลุ่มภาคีด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเครือข่ายภาคใต้ และสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่างๆ นำผลงานวิจัย ณ หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษามหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

การนำเสนอผลงานวิจัยทั้งภาคโปสเตอร์ และภาคบรรยาย ถูกนำมารวบรวมเป็นบทความวิจัยฉบับเต็ม โดยทางคณะผู้จัดงานหวังอย่างยิ่งว่าองค์ความรู้ในการประชุมวิชาการในครั้งนี้ จะได้รับการพัฒนาต่อยอดให้เกิดประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไป และสร้างความยั่งยืนให้กับการวิจัยของประเทศต่อไป

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุมัติ เดชชนะ)

คณบดีคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

คำนำ

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา จัดโครงการประชุมวิชาการร่วมกับกลุ่มเครือข่ายคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏภาคใต้ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของงานวิจัย และงานสร้างสรรค์นวัตกรรมทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน พร้อมด้วยนโยบายของภาครัฐ เพื่อผลักดันการวิจัยที่สามารถถ่ายทอดและนำไปใช้งานจริงสู่ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน จากผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรม ของนักศึกษา คณาจารย์ และนักวิจัย ในระดับอุดมศึกษา ทั้งภายในเครือข่ายคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และมหาวิทยาลัยภายนอก เพื่อเผยแพร่และบูรณาการกลับสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง และนับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ในการนี้ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับมอบหมายหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการหลักในการจัดประชุมวิชาการฯ จากมหาวิทยาลัยกลุ่มภาคใต้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เครือข่ายภาคใต้ โดยถือเป็นโอกาสสำคัญในการรับหน้าที่เจ้าบ้านที่ดีในการต้อนรับ กลุ่มนักวิจัย คณาจารย์ นิสิต/นักศึกษา จากมหาวิทยาลัยกลุ่มภาคใต้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเครือข่ายภาคใต้ และสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาต่างๆ นำผลงานวิจัยเข้าร่วมนำเสนอ ณ หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านงานวิจัย ร่วมกันเรียนรู้เพื่อพัฒนางานวิจัยในสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ด้วยเวทีวิชาการในระดับชาติครั้งนี้ ให้การวิจัยทั้งหมด เป็นคำตอบของโจทย์วิจัยหลักของชาติ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสังคมและท้องถิ่นอย่างแท้จริง

เอกสารประกอบการประชุมฉบับนี้ประกอบด้วย บทคัดย่อจากผลงานวิจัยในสาขาวิทยาศาสตร์ / วิทยาศาสตร์ประยุกต์ / วิทยาศาสตร์สุขภาพ / วิทยาศาสตร์ชีวภาพ / เกษตรศาสตร์ / วิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ / การศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี / กลุ่มนวัตกรรมและงานสร้างสรรค์ และ อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจัดเรียงตามกำหนดการนำเสนอในวัน 7 – 8 กุมภาพันธ์ 2562 แบ่งเป็นการนำเสนอภาคบรรยาย และภาคโปสเตอร์ตามลำดับ

สำหรับการจัดทำเอกสารประกอบการประชุมวิชาการระดับชาติครั้งนี้ สำเร็จลุล่วงได้ด้วยดีจากความร่วมมือจากหลายฝ่าย ขอขอบคุณนักวิจัย คณะทำงาน ตลอดจนผู้บริหารมหาวิทยาลัยที่ให้การสนับสนุนเป็นอย่างดี และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าเอกสารฉบับนี้คงอำนวยประโยชน์ต่อผู้เกี่ยวข้องตามสมควร

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

โครงการประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเครือข่ายภาคใต้ ครั้งที่ 4

(The 4th Nation Science and Technology Conference)

“วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อบูรณาการท้องถิ่นอย่างยั่งยืน”

วันที่ 7 – 8 กุมภาพันธ์ 2562

ณ หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

หลักการและเหตุผล

กลุ่มเครือข่ายคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏทั่วประเทศไทย ได้ตระหนักถึงความสำคัญของงานวิจัย และงานสร้างสรรค์นวัตกรรมทางเทคโนโลยีในปัจจุบัน พร้อมด้วยนโยบายของภาครัฐ เพื่อผลักดันการวิจัยที่สามารถถ่ายทอดและนำไปใช้งานจริงสู่ท้องถิ่นอย่างยั่งยืน จากผลงานวิจัย งานสร้างสรรค์ และนวัตกรรม ของนักศึกษา คณาจารย์ และนักวิจัย ในระดับอุดมศึกษา ทั้งภายในเครือข่ายคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีและมหาวิทยาลัยภายนอก เพื่อเผยแพร่และบูรณาการกลับสู่ชุมชนอย่างต่อเนื่อง และนับว่าเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

เพื่อเป็นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน ในการนี้ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา ได้รับมอบหมายหน้าที่เป็นผู้ดำเนินการหลักในการจัดประชุมวิชาการฯ จากมหาวิทยาลัยกลุ่มภาคใต้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเครือข่ายภาคใต้ โดยถือเป็นโอกาสสำคัญในการรับหน้าที่เจ้าบ้านที่ดีในการต้อนรับ กลุ่มนักวิจัย คณาจารย์ นิสิต/นักศึกษา จากมหาวิทยาลัยกลุ่มภาคใต้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเครือข่ายภาคใต้ และสถาบันการศึกษา ระดับอุดมศึกษาต่างๆ นำผลงานวิจัยเข้าร่วมนำเสนอ ณ หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา มีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ด้านงานวิจัย ร่วมกันเรียนรู้เพื่อพัฒนางานวิจัยในสาขาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ด้วยเวทีวิชาการในระดับชาติครั้งนี้ ให้การวิจัยทั้งหมด เป็นคำตอบของโจทย์วิจัยหลักของชาติ เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสังคมและท้องถิ่นอย่างแท้จริง

วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นเวทีทางวิชาการให้นักวิจัย นิสิต นักศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษาได้มีโอกาสเผยแพร่และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ผลงานวิจัย
2. เพื่อสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการวิจัยระหว่างนักวิจัยด้วยกันและหน่วยงาน รวมทั้งเครือข่ายการวิจัย ระดับอุดมศึกษาและเป็นการพัฒนาศักยภาพการวิจัยของเครือข่ายด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
3. เพื่อนำเสนองานวิจัยทางการศึกษาและผลงานสร้างสรรค์ นวัตกรรม ซึ่งมีคุณค่าทางวิชาการเพื่อนำไปบูรณาการสู่ท้องถิ่น

เป้าหมาย

1. นำเสนอผลงานวิจัยที่มีคุณค่าทางวิชาการด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสาขาที่เกี่ยวข้อง ในรูปแบบบรรยาย และโปสเตอร์ ประมาณ 80 เรื่อง
2. อาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ นิสิต/นักศึกษา และผู้สนใจเข้าร่วมประชุมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ประมาณ 250 คน ทั้งภายในเครือข่ายคณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี และสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาภายนอก

ผู้รับผิดชอบโครงการ

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

รูปแบบการจัดประชุมวิชาการ

1. การบรรยายพิเศษจากผู้ทรงคุณวุฒิในด้านต่าง ๆ
2. การนำเสนอผลงานวิจัยภาคบรรยาย (Oral presentations)
3. การนำเสนอผลงานวิจัยภาคโปสเตอร์ (Poster presentations)
4. การจัดนิทรรศการแสดงผลงานวิจัย (Research exhibitions)

หมายเหตุ สำหรับผู้นำเสนอทั้งภาคบรรยาย และภาคโปสเตอร์ ในระดับปริญญาตรีจะได้รับการพิจารณาเข้าร่วมการแข่งขันทักษะวิชาการด้านการนำเสนอผลงาน

วันและสถานที่จัดประชุม

วันที่ 7 – 8 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2562 ณ หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ ๘๐ พรรษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา อำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา

กำหนดการรับบทความวิจัย

วันที่ 1 ตุลาคม – 15 พฤศจิกายน 2561	เปิดรับบทความวิจัยฉบับเต็ม (Full Paper) รอบที่ 1 ผ่านระบบออนไลน์เท่านั้น http://nscic2019.skru.ac.th/
วันที่ 5 ธันวาคม 2561	ประกาศผลการพิจารณาบทความโดยผู้ทรงคุณวุฒิตรวจประเมิน รอบที่ 1
วันที่ 16 พฤศจิกายน - 15 ธันวาคม 2561	เปิดรับบทความวิจัยฉบับเต็ม (Full Paper) รอบที่ 2 ผ่านระบบออนไลน์เท่านั้น http://nscic2019.skru.ac.th/
วันที่ 15 ธันวาคม 2561	นักวิจัยปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิจัยส่งบทความแก้ไขและไฟล์ รอบที่ 1
วันที่ 13 มกราคม 2562	นักวิจัยปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ นักวิจัยส่งบทความแก้ไขและไฟล์ รอบที่ 2
วันที่ 13 มกราคม 2562	กำหนดลงทะเบียนและชำระเงินวันสุดท้ายสำหรับผู้นำเสนอบทความและผู้เข้าร่วมงานประชุมวันประชุมวิชาการวันประชุมวิชาการและนำเสนอผลงาน ณ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

สาขาการนำเสนอผลงานทางวิชาการ

เป็นการนำเสนอ ผลงานวิจัย วิทยานิพนธ์ หรือการศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา (ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาที่ดำเนินการเสร็จสิ้นแล้ว หรืออยู่ระหว่างดำเนินการ) ของคณาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัย และบุคคลทั่วไป จากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องกับองค์ความรู้ใน 6 สาขา ดังนี้

1. วิทยาศาสตร์ / วิทยาศาสตร์ประยุกต์ / วิทยาศาสตร์สุขภาพ
2. วิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. วิทยาศาสตร์ชีวภาพ / เกษตรศาสตร์
4. การศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี
5. นวัตกรรมและงานสร้างสรรค์
6. อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

โดยบทความที่มีคุณภาพดีมากจะได้รับการเสนอให้พิจารณาเพื่อนำเสนอและตีพิมพ์ใน วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช วารสารซึ่งอยู่ในฐานข้อมูล TCI กลุ่ม ๒

หมายเหตุ : ผลงานวิจัยฉบับเต็มที่ผู้นำเสนอผลงานได้ปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอของผู้ทรงคุณวุฒิ (Paper review) จะได้รับการตีพิมพ์เป็น Proceedings ของการประชุมและส่งให้เจ้าของ ผลงานวิจัยในรูปแบบไฟล์อิเล็กทรอนิกส์ หรือสามารถดาวน์โหลดได้ผ่านเว็บไซต์ <http://nscic2019.skru.ac.th>

รางวัลการนำเสนอ และบทความวิจัย

นำเสนอบทความ โดยการจัดงานประชุมได้มีการจัดแข่งขันการนำเสนอเฉพาะนักศึกษาที่เข้าร่วมในระดับปริญญาตรีเท่านั้น แบ่งเป็นประเภทต่างๆ ไว้ดังนี้

1. การนำเสนอผลงานวิจัยภาคบรรยาย (Oral presentations) แยกตามกลุ่มสาขา 6 สาขา
  - รางวัลนำเสนอดีเด่น ได้รับเกียรติบัตรพร้อมเงินรางวัล จำนวน 1,000 บาท
  - รางวัลนำเสนอดี ได้รับเกียรติบัตรพร้อมเงินรางวัล จำนวน 500 บาท
2. การนำเสนอผลงานวิจัยภาคโปสเตอร์ (Poster presentations) แยกตามกลุ่มสาขา 6 สาขา
  - รางวัลนำเสนอดีเด่น ได้รับเกียรติบัตรพร้อมเงินรางวัล จำนวน 1,000 บาท
  - รางวัลนำเสนอดี ได้รับเกียรติบัตรพร้อมเงินรางวัล จำนวน 500 บาท

สิทธิของคณะกรรมการ ในกรณีเกิดข้อคิดเห็นที่ขัดแย้งใด ๆ เกี่ยวข้องกับการตัดสินของผู้ทรงคุณวุฒิ หรือผลการพิจารณาของ รางวัลนำเสนอบทความ หรือ รางวัลบทความวิจัย ทางคณะกรรมการดำเนินโครงการฯ ขอให้ขึ้นกับดุลพินิจของผู้ทรงคุณวุฒิแต่ละกลุ่มสาขาพิจารณาถือว่าสิ้นสุด

การส่งบทความ

บทความวิจัยที่นำเสนอต้องเป็นผลงานที่ไม่เคยเผยแพร่มาก่อน และเป็นบทความที่สมบูรณ์แล้ว ความยาวประมาณ 6 - 8 หน้า ขนาดกระดาษ A4 จัดทำตามรูปแบบการเขียนบทความวิจัยที่คณะกรรมการกำหนดไว้โดยลงทะเบียน และส่งบทความฉบับเต็มที่เพิ่มข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ในรูปแบบ “.doc” หรือ “.docx” สามารถส่งบทความได้ทาง <http://nscic2019.skru.ac.th/download.php> (ดูรายละเอียดจากเว็บไซต์)

อัตราค่าลงทะเบียน

อัตราค่าลงทะเบียนผู้เข้าร่วมประชุม	
ประเภทผู้เข้าร่วมประชุม	อัตราค่าลงทะเบียน
ผู้นำเสนอ(อาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ นิสิต/นักศึกษา) มหาวิทยาลัยกลุ่มภาคใต้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเครือข่ายภาคใต้	1,000 บาท
ผู้นำเสนอบุคคลทั่วไป(อาจารย์ นักวิจัย นักวิชาการ นิสิต/นักศึกษา)	2,500 บาท
ผู้สนใจเข้าร่วมการประชุมวิชาการ	600 บาท

หมายเหตุ : มหาวิทยาลัยกลุ่มภาคใต้ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเครือข่ายภาคใต้ (มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา / มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา / มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช / มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี /

มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต / มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตนครศรีธรรมราช / วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครศรีธรรมราช)

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. ผลงานวิจัยและวิทยานิพนธ์ของนักศึกษาได้รับการเผยแพร่ในที่ประชุมวิชาการระดับชาติ
2. นักศึกษา คณาจารย์ และผู้เข้าร่วมการประชุมได้แลกเปลี่ยนความรู้ ประสบการณ์ในการวิจัย เพื่อนำไปสู่การสร้างเครือข่ายงานวิจัยร่วมกัน
3. งานวิจัยทางการศึกษาที่ผลิตขึ้นใหม่ จะสอดคล้องกับความต้องการของผู้ใช้งานวิจัยในการพัฒนา

ติดต่อสอบถามได้ที่

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

เลขที่ 160 ม.4 ถ.กาญจนวนิช ต.เขารูปช้าง อ.เมืองสงขลา จ.สงขลา 90000

โทรศัพท์ติดต่อ (074)260260 และ (074)260-200 ต่อ 1530

อีเมล : sciencewebmaster@skru.ac.th

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความวิจัยจากภายนอกมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

รองศาสตราจารย์เทพกร พิทยาภินันท์	มหาวิทยาลัยหาดใหญ่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จรรยา ยี่แสง	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ธนส์ นนทพุด	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วสุ ปฐมอารีย์	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศุภรัตน์ ทัศนเจริญ	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุชีรา ธนนิมิตร	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุรศักดิ์ มั่งสิงห์	สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ มหาวิทยาลัยศรีปทุม
ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรียา สุขจันทร์	คณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ธรรมสันต์ สุวรรณโรจน์	คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์เทพ เกิดเนตร	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
ผู้ช่วยศาสตราจารย์วิภาวรรณ วงศ์สุดาลักษณ์	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
ดร.กิตติกร สุนทรานุรักษ์	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ดร.ทัตพร คุณประดิษฐ์	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ดร.ธิดาภัทร อนุชาญ	มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาเขตสงขลา
ดร.บุษราคัม ทองเพชร	คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
ดร.พันธุ์ศักดิ์ เกิดทองมี	คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ดร.ปฐมมาตี ทองแก้ว	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์
ดร.พงศ์สุภา เณลิภักดิ์	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ดร.พัชรี หล่งหม่าน	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
ดร.พันธิการ์ วัฒนกุล	คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
ดร.รุ่งนภา ทากัน	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ดร.วิชชุภา ภาวโรจน์	คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย
ดร.วิสิทธิ์ บุญชุม	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
ดร.ศรัณย์ จินะเจริญ	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่
ดร.สุนิสา คงประสิทธิ์	คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ
ดร.เสาวณีย์ สิงห์สโรทัย	คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง
ดร.อนิดา เพ็ชรแก้ว	คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยทักษิณ วิทยาเขตพัทลุง
ดร.อุราภรณ์ เรืองวัชรินทร์	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี
ดร.อุษณีย์ ภักดีตระกูลวงศ์	คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช
นางสาวสุภาวดี มากอ้น	สาขาวิชาวิศวกรรมคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลศรีวิชัย วิทยาลัยรัตภูมิ
นางสาวสุรรัตน์ แก้วศรี	คณะวิศวกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์

นายเฉลิมชนม์ วรรณทอง

นายอนุวัตร จิรวัดนพานิข

นายอัครสิทธิ์ บุญส่งแท้

หอดูดาวเฉลิมพระเกียรติฯ สงขลา สถาบันวิจัยดาราศาสตร์แห่งชาติ

(องค์การมหาชน) กระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณาบทความวิจัยจากภายในมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อนุมัติ เดชชนะ

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จารุวรรณ คำแก้ว

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อมรรัตน์ ชุมทอง

คณะเทคโนโลยีการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กฤษณ์วรา รัตนโอภาส

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์พิกุล สมจิตต์

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สารภี จุลแก้ว

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ผู้ช่วยศาสตราจารย์กุลยุทธ บุญแข็ง

คณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

ดร.เกศินี บุญช่วย

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

นายเอกฤกษ์ พุ่มนง

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

นางสาวนรารัตน์ ทองศรีนุ่น

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

นางสาวยุพดี อินทสร

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

นายญาณพัฒน์ ชูชื่น

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

นางอมรรัตน์ ชูชื่น

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

นายธีรภัทร มณีเกษร

คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา (ห้องบรรยาย 1)

สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ / การศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี / กลุ่มนวัตกรรมและงาน
สร้างสรรค์ / อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มที่ 1

ผู้ทรงคุณวุฒิ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาวนา พุ่มไสว , ดร.บุษราคัม ทองเพชร

ลำดับ	รหัส บทความ	เวลานำเสนอ	เรื่อง	ผู้นำเสนอ	หน้า
1	65	13.00 – 13.20 น.	การพัฒนาความสามารถในการโต้แย้งทาง วิทยาศาสตร์ และทักษะการตัดสินใจ ของ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดรังสิตา วาส จังหวัดยะลา โดยการจัดการเรียนรู้ตาม แนวทางการสืบเสาะแบบผสมผสานการโต้แย้ง เรื่อง ระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม และ ทรัพยากรธรรมชาติ	มาศสุภา รัตนไทรงาม	1
2	127	13.21 – 13.40 น.	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชา คณิตศาสตร์ เรื่อง การแจกแจงความถี่ด้วย กราฟ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการบูรณาการ เทคโนโลยีในชั้นเรียนตามแนวคิด TPACK และ SAMR Model	ดร.ลิลลา อุดลยศาสตร์	13
3	128	13.41 – 14.00 น.	การใช้แนวคิด TPACK และ SAMR Model เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ค่าสัมบูรณ์ของจำนวนเชิงซ้อนและจำนวน เชิงซ้อนในรูปเชิงขั้ว ของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 5	ดร.ลิลลา อุดลยศาสตร์	24
4	25	14.01 – 14.20 น.	การเลือกส่วนประกอบบนใบหน้าการ์ตูนแบบ อัตโนมัติโดยใช้มุมมองมนุษย์	จตุรงค์ มีใสวริยะ	35
5	96	14.21 – 14.40 น.	การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศกับการสืบสาน วัฒนธรรมไทย: กรณีศึกษา อาหารไทยโบราณ	ชวัลรัตน์ ศรีนวลปาน	45
6	109	14.41 – 15.00 น.	การเปรียบเทียบเวลาของการเคลื่อนที่ของวัตถุ ทรงกลมบนเส้นทางไซโคลอยด์และเส้นทางตรง โดยใช้อาดินอไมโครคอนโทรลเลอร์	ดร.ธนพงศ์ พันธุ์ทอง	54
7	49	15.01 – 15.20 น.	ผลการใช้บทเรียนด้วยเทคโนโลยีคิวอาร์โค้ด เรื่อง เครือข่ายคอมพิวเตอร์ วิชา เทคโนโลยี สารสนเทศและการสื่อสาร สำหรับชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบตง “วีระราษฎร์ ประสาน”	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรรณี แผงทิพย์	64

หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา (ห้องบรรยาย 1)

สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ / การศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี / กลุ่มนวัตกรรมและงาน
สร้างสรรค์ / อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มที่ 1

ผู้ทรงคุณวุฒิ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาวนา พุ่มไสว , ดร.บุษราคัม ทองเพชร

ลำดับ	รหัส บทความ	เวลานำเสนอ	เรื่อง	ผู้นำเสนอ	หน้า
8	160	15.21 – 15.40 น.	การสร้างชุดทดลองอย่างง่ายสำหรับการหาค่าคงที่ของแพลงค์	อาอีเสาะ อีซอ	75
9	67	15.41 – 16.00 น.	โรงอบกล้วยตากอัจฉริยะออนไลน์ที่ตรวจสอบสภาพแวดล้อมในโรงอบอัตโนมัติ โดยใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตสำหรับสรรพสิ่งและการประมวลผลแบบกลุ่มเมฆ อ.บางกระพุ่ม จ. พิษณุโลก	วินัย วงษ์ไทย	83
10	39	16.01 – 16.20 น.	การสร้างเครื่องวัดโหลดหม้อแปลงในระบบจำหน่ายแรงดันต่ำ	นิติกร เจริญยศ	91
11	99	16.21 – 16.40 น.	การวิเคราะห์การเปิดประตูระบายน้ำในอ่างเก็บน้ำคลอง กะทูนในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้เทคนิคเหมืองข้อมูล	พิมพ์ชนก กูเมือง	101
12	50	16.41 – 17.00 น.	การเปรียบเทียบความเร็วอินเทอร์เน็ตโดยการจัดการแบนด์วิดท์ควบคุมผ่านไมโครติก	มงคล ลอเอี่ยม	112
13	43	17.01 – 17.20 น.	การพัฒนาระบบสารสนเทศในการจัดการขยะและบำบัด น้ำเสียแบบครบวงจร	กิตติพัฒน์ ศิริมงคล	121

หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา (ห้องบรรยาย 2)

สาขาวิทยาศาสตร์ / วิทยาศาสตร์ประยุกต์ / วิทยาศาสตร์สุขภาพ / วิทยาศาสตร์ชีวภาพ / เกษตรศาสตร์

กลุ่มที่ 1

ผู้ทรงคุณวุฒิ : ดร.ธนพันธุ์ ปัทมานนท์, ดร.นิรัญญา บุญดี

ลำดับ	รหัสบทความ	เวลานำเสนอ	เรื่อง	ผู้นำเสนอ	หน้า
1	9	13.00 – 13.20 น.	การพัฒนาของตัวอ่อนโรติเฟอร์กลุ่มยี่ดเกาะ Limnias novemceras Meksuwan, Jaturapruek & Maiphae, 2018	ดร.อุริพงศ์ เมฆสุวรรณ	131
2	90	13.21 – 13.40 น.	เจลล้างหน้าสกรับรังชั้นโรงสายพันธุ์ Heterotriona itama : ลักษณะทาง กายภาพของอนุภาครังชั้นโรงและการ ทดลองใช้เบื้องต้น	ดร.ฮาซัน ดอปอ	152
3	94	13.41 – 14.00 น.	ผลของช่วงเวลาการเก็บเกี่ยวที่แตกต่างกัน ต่อปริมาณฟีนอลิกรวม และฤทธิ์ต้านอนุมูล อิสระของสารสกัดพอลิฟีนอลจากฝั่งชั้นโรง	ดร.อิสรอน มีชัย	161
4	98	14.01 – 14.20 น.	ผลของสมุนไพรท้องถิ่นต่อความเครียดของ ไก่เบตง	นาซีเราะะ ตาเฮ	166
5	102	14.21 – 14.40 น.	ส้มจุก (Citrus reticulata Blanco) ใน พื้นที่ตำบลแค อำเภอยะนะะ จังหวัดสงขลา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิวัฒน์ ถาวโรฤทธิ์	172
6	20	14.41 – 15.00 น.	คาพาซิทีฟอิมมูโนเซนเซอร์แบบไม่ติดฉลาก ที่มีความไววิเคราะห์สูง สำหรับตรวจวัดฮิว แมนซีรั่มอัลบูมิน	ดร.อรรวรรณ ทิพย์มณี	141
7	121	15.01 – 15.20 น.	การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกล้วยหิน (Musa Sapientum)	นุรีฮัน สะนิ	180
8	134	15.21 – 15.40 น.	การศึกษาเรณูวิทยาของพืชและเรณูบนเสื่อ เพื่อสนับสนุนหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ : กรณีศึกษาในพื้นที่เกิดเหตุจริงบริเวณ ตำบลระแว้ง อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี	ซารินา กาซอ	188
9	136	15.41 – 16.00 น.	ชนิดของพืชอาหารจากกล้วยเก็บเรณูของ ชั้นโรง (Geniotrionathoracica) ในศูนย์ เรียนรู้ชั้นโรง อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี	ดร.อิสมะแอ เจ๊ะหลง	199
10	154	16.01 – 16.20 น.	การลดความชื้นขึ้นสัมผัสด้วยเครื่อง อบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์อย่างง่าย	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ อิสึหิยะ สนิโซ	216

หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา (ห้องบรรยาย 2)

สาขาวิทยาศาสตร์ / วิทยาศาสตร์ประยุกต์ / วิทยาศาสตร์สุขภาพ / วิทยาศาสตร์ชีวภาพ / เกษตรศาสตร์

กลุ่มที่ 1

ผู้ทรงคุณวุฒิ : ดร.ธนพันธุ์ ปัทมานนท์, ดร.นิรัญญา บุญดี

ลำดับ	รหัสบทความ	เวลานำเสนอ	เรื่อง	ผู้นำเสนอ	หน้า
11	173	16.21 – 16.40 น.	ความหลากหลายชนิดของชันโรง บ้านพรุหมาก ตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา	วีรยุทธ ทองคง	223
12	142	16.41 – 17.00 น.	การสังเคราะห์พอลิเมอร์ไฮโดรเจลจากเศษข้าวสำหรับใช้เป็นวัสดุปลูกพืช	อัมมาน อาแด	209

หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา (ห้องบรรยาย 3)

สาขาวิทยาศาสตร์ / วิทยาศาสตร์ประยุกต์ / วิทยาศาสตร์สุขภาพ / วิทยาศาสตร์ชีวภาพ / เกษตรศาสตร์

กลุ่มที่ 2

ผู้ทรงคุณวุฒิ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรียา สุขจันทร์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อิทธิพร แก้วเพ็ง

ลำดับ	รหัสบทความ	เวลานำเสนอ	เรื่อง	ผู้นำเสนอ	หน้า
1	44	13.00 – 13.20 น.	ผลของการทดแทนแป้งสาลีด้วยแป้งสาकुของพายสังขยา	กฤตยา บุญสุวรรณ	233
2	47	13.21 – 13.40 น.	ผลของการทดแทนแป้งสาลีด้วยแป้งสาकुในผลิตภัณฑ์หมั่นโถว	สุทธิดา โพธิ์โพ้น	243
3	52	13.41 – 14.00 น.	ผลการเสริมใยอาหารจากผงเปลือกกล้วยน้ำว่าต่อคุณภาพทางประสาทสัมผัสของบราวนี่ จากแป้งสาकु	วาฮีตะห์ อารง	251
4	57	14.01 – 14.20 น.	ผลการใช้ไฮโดรคอลลอยด์ต่อคุณภาพและความคงตัวของผลิตภัณฑ์ทอดมันไก่	เกศรา รัตนบรรเทิง	261
5	58	14.21 – 14.40 น.	การใช้ปลานิลทดแทนปลาฝักกล้วยในผลิตภัณฑ์ทอดมัน	นฤมล ธรฤทธิ์	268
6	73	14.41 – 15.00 น.	การประยุกต์ใช้แป้งเมล็ดจำปาตะทดแทนแป้งสาลีบางส่วนในผลิตภัณฑ์บัตเตอร์เค้ก	กิชรา น้อยโฉน	275
7	152	15.01 – 15.20 น.	ผลของการใช้แป้งสาकुทดแทนแป้งมันสำปะหลังและการใช้สารสกัดจากหญ้าหวานทดแทนน้ำตาลต่อการยอมรับของผู้บริโภคที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์ขนมบ้าปิ่นเพื่อสุขภาพ	ชญญา วงศ์ประเมษฐ์	286
8	186	15.21 – 15.40 น.	ความหมายและองค์ประกอบของความฉลาดรู้ทางอาหารเพื่อการเรียนรู้ในมุมมองของคหกรรมศาสตร์	สุวิมล อุไกรษา	296

สาขากลุ่มวิทยาศาสตร์ / วิทยาศาสตร์ประยุกต์ / วิทยาศาสตร์สุขภาพ / วิทยาศาสตร์ชีวภาพ / เกษตรศาสตร์

กลุ่มที่ 3

ผู้ทรงคุณวุฒิ : อาจารย์วิชรพันธ์ พัฒนโชติ, อาจารย์รัฐพงษ์ หนูหมาด

ลำดับ	รหัสบทความ	เวลานำเสนอ	เรื่อง	ผู้นำเสนอ	หน้า
1	117	15.41 – 16.00 น.	วัสดุฉลาดจากยางธรรมชาติผสมแกรไฟต์จากแบตเตอรี่เสื่อมสภาพ	ชูไวเบษฐ์ กาแข็ง	305
2	161	16.01 – 16.20 น.	การทดแทนเขม่าดำบางส่วนด้วยซิลิกาเพื่อให้มีพลังงานสูญหายในระดับเดียวกันของยางธรรมชาติวัลคาไนซ์	สุไพลหมาน เบญจฤทธิ์	327
3	131	16.21 – 16.40 น.	ฉนวนกันความร้อนจากเส้นใยธรรมชาติ	อานิส แมะระกาณิง	316

หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา (ห้องบรรยาย 4)

สาขาวิทยาศาสตร์ / วิทยาศาสตร์ประยุกต์ / วิทยาศาสตร์สุขภาพ / วิทยาศาสตร์ชีวภาพ / เกษตรศาสตร์

กลุ่มที่ 4

ผู้ทรงคุณวุฒิ : อาจารย์เสรี เรืองดิษฐ์, ดร. ปุรินทร จันทร์เลิศ

ลำดับ	รหัสบทความ	เวลานำเสนอ	เรื่อง	ผู้นำเสนอ	หน้า
1	61	13.00 – 13.20 น.	แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของการผลิตก๊าซชีวภาพจากการหมักร่วมผักตบชวากับมูลวัว	อุไรวรรณ บัวทอง	335
2	148	13.21 – 13.40 น.	การประเมินค่ากัมมันตภาพรังสีธรรมชาติในตัวอย่างดินบริเวณตำบลลำใหม่ อำเภอเมืองจังหวัดยะลา	ปัทมา พิศภักดิ์	348
3	150	13.41 – 14.00 น.	การตรวจวัดปริมาณนิวไคลด์กัมมันตรังสีในตัวอย่างปลาทะเล ตำบลเกาะแต้ว อำเภอเมืองจังหวัดสงขลา ประเทศไทย	ธารทิพย์ บุตรฤทธิ์	359
4	162	14.01 – 14.20 น.	ความสามารถในการปกป้องผลแอปเปิ้ลของวัสดุกันกระแทกจากกระดาษเปลือกข้าวโพด	นวรรตน์ สีตะพงษ์	366
5	185	14.41 – 15.00 น.	การศึกษาต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ของผลิตภัณฑ์ดูดซับกลิ่นจากขานอ้อยที่ผ่านการแปรสภาพ	อดุลย์สมาน สุขแก้ว	374

สาขาวิทยาศาสตร์ / วิทยาศาสตร์ประยุกต์ / วิทยาศาสตร์สุขภาพ / วิทยาศาสตร์ชีวภาพ / เกษตรศาสตร์

กลุ่มที่ 5

ผู้ทรงคุณวุฒิ : รองศาสตราจารย์เทพกร พิทยาภินันท์, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สมเกียรติยศ วรเดช, ดร.เพ็ญมาศ สุนคนจิจิตต์

ลำดับ	รหัสบทความ	เวลานำเสนอ	เรื่อง	ผู้นำเสนอ	หน้า
1	45	15.41 – 16.00 น.	ประสิทธิผลของการใช้สื่อภาพสอนแปรงฟัน ในผู้ป่วยกลุ่มอาการออทิสติก	ทิพวรรณ เครือเตียว	380
2	55	16.01 – 16.20 น.	พฤติกรรมกรรมการบริโภคผักพื้นบ้านของ ประชาชนในเขตเมืองและชนบท	อรอุมา ชื่นชม	389
3	56	16.21 – 16.40 น.	การศึกษาพฤติกรรมการขับชี่รถจักรยานยนต์ รับจ้างที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุ กรณีศึกษา จักรยานยนต์รับจ้าง อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี	เกศินี สือณี	399
4	63	16.41 – 17.00 น.	ประสิทธิผลของการใช้สื่อการสอนด้วยภาพใน การตรวจฟันผู้ป่วยกลุ่มอาการออทิสติก	ศศิธร ธรรมสืบศิลป์	410
5	70	17.01 – 17.20 น.	การประเมินประสิทธิภาพการยึดติดของสาร เคลือบหลุมร่องฟันในฟันกรามแท้ที่ปกติ และ ฟันกรามแท้ที่ผุบนด้านบดเคี้ยว	พรไพลิน เกษมคุณ	419
6	184	17.21 – 17.40 น.	การเตรียมความพร้อมประชาชนผู้สังคม ผู้สูงอายุ เพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ จังหวัด นครศรีธรรมราช	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศุภมาทร อิศระพันธ์	427

หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา (ห้องบรรยาย 1)

สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ / การศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี / กลุ่มนวัตกรรมและงาน
สร้างสรรค์ / อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มที่ 2

ผู้ทรงคุณวุฒิ : ดร.อัจฉรา เรืองประทุม, ดร.ธิดาภัทร อนุชาญ

ลำดับ	รหัสบทความ	เวลานำเสนอ	เรื่อง	ผู้นำเสนอ	หน้า
1	32	08.40 – 09.00 น.	การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคิวอาร์โค้ดในการ พัฒนาหนังสือ รายวิชาเทคโนโลยี สารสนเทศ และการสื่อสารสำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	ดร.มุนีเร้าะ ผดุง	446
2	14	09.01 – 09.20 น.	การพัฒนาแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือ ระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์เรื่อง รู้จัก อุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับ นักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	ดร.ณฤดี เนตรโสภา	439

หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา (ห้องบรรยาย 1)

สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ / การศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี / กลุ่มนวัตกรรมและงาน
สร้างสรรค์ / อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มที่ 2

ผู้ทรงคุณวุฒิ : ดร.อัจฉรา เรืองประทุม, ดร.ธิดาภัทร อนุชาญ

ลำดับ	รหัสบทความ	เวลานำเสนอ	เรื่อง	ผู้นำเสนอ	หน้า
3	51	09.21 – 09.40 น.	สารสนเทศเพื่อการป้องกันและควบคุมโรค ไข้เลือดออกในตำบลเครื่อง อำเภอลำดวน จังหวัดนครศรีธรรมราช	หยดฟ้า ราชมณี	454
4	170	09.41 – 10.00 น.	การประยุกต์ใช้ไอโอทีสำหรับระบบควบคุม อุณหภูมิและความชื้นในโรงเรือนเพาะเห็ด แครง	ดร.สุวดี ชูวานิชย์	493
5	119	10.01 – 10.20 น.	ระบบทำนายผลผลิตของพืชเศรษฐกิจ ภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราชโดย Case- Based-Reasoning กรณีศึกษา ยางพารา และปาล์มน้ำ มัน อำเภอลิขิต จังหวัดนครศรีธรรมราช	ศศิธร อีสโร	484
5	76	10.21 – 10.40 น.	การประยุกต์ใช้ Mangrove Index เพื่อ จำแนกพื้นที่ป่าชายเลนด้วยข้อมูล ภาพถ่าย จากดาวเทียม LANDSAT 8 กรณีศึกษา อ่าวทุ่งคา-สวี จังหวัดชุมพร	วรวิทย์ ศุภวิมุตติ	468
7	92	10.41 – 11.00 น.	การวิเคราะห์ปัจจัยในการเลือกทำเลที่ตั้ง ของฟาร์มไก่ ด้วยวิธีการตัดสินใจหลาย หลักเกณฑ์ กรณีศึกษา อำเภอสรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง	เบญญทิพย์ ชังคสุวรรณ	476

หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา (ห้องบรรยาย 2)

สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ / การศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี / กลุ่มนวัตกรรมและงาน

สร้างสรรค์ / อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มที่ 3

ผู้ทรงคุณวุฒิ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ภาวนา พุ่มไสว, อาจารย์นุชจิเรศ แก้วสกุล

ลำดับ	รหัสบทความ	เวลานำเสนอ	เรื่อง	ผู้นำเสนอ	หน้า
1	34	08.40 – 09.00 น.	สื่อโมชันกราฟิก เรื่องการเสียดินแดนไทยสมัยกรุงรัตนโกสินทร์	ศิวกกร แผงเมือง	504
2	42	09.01 – 09.20 น.	การพัฒนาแอปพลิเคชันคู่มือสำหรับผู้สอบใบขับขี่บนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์	โสมนัส ศิริยามัน	518
3	60	09.21 – 09.40 น.	การพัฒนาเว็บไซต์ของสาขาวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ ด้วยระบบจัดการเนื้อหาเว็บไซต์	อรอุมา เมฆหิต	526
4	64	09.41 – 10.00 น.	พัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	ดร.อัจฉราพร ยกขุน	536
5	93	10.01 – 10.20 น.	การพัฒนาวินโดวส์แอปพลิเคชันสำหรับจัดการหอพักปิงพันธุ์ไม้	ชญลักษณ์ เฟื่องแก้ว	558
6	85	10.21 – 10.40 น.	ระบบสืบค้นข้อมูลเชิงความหมายข้อกำหนดการใช้สารเคมีของสีย้อมเอโซในผลิตภัณฑ์สิ่งทอของบริษัทแม็กซ์ ดีเวลลอปเม้นท์ อินเตอร์เนชันแนล จำกัด โดยใช้เทคนิคออนโทโลยี	อภิรุณ พรหมฝาย	547
7	100	10.41 – 11.00 น.	การออกแบบและพัฒนาสื่อแอนิเมชัน เรื่อง นครศรีฯ สุขใจ	สินีนากู รัตนมณี	568
8	110	11.01 – 11.20 น.	สื่อแอนิเมชันเรื่องการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	ปรเมศวร์ อินทองปาน	577
9	156	11.21 – 11.40 น.	การ์ตูนแอนิเมชัน 2 มิติ “อยู่อย่างไรให้พอเพียง”	อัจฉราพร สุดสะอาด	585

หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา (ห้องบรรยาย 3)

สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ / การศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี / กลุ่มนวัตกรรมและงาน
สร้างสรรค์ / อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มที่ 4

ผู้ทรงคุณวุฒิ : ดร.สุชีวรรณ ยอยรู้รอบ, ดร.สายสิริ ไชยชนะ

ลำดับ	รหัสบทความ	เวลานำเสนอ	เรื่อง	ผู้นำเสนอ	หน้า
1	89	09.01 – 09.20 น.	การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในการก่อสร้างสะพานข้ามแยกกรณีศึกษา แยกบ้านน้ำกระจาย อ.เมือง จ.สงขลา ด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงลำดับชั้น	เฉลิมพร ศรีมณี	592
2	101	09.21 – 09.40 น.	การบำบัดน้ำเสียจากโรงงานน้ำยางข้น โดยใช้เถ้าลอยจากโรงไฟฟ้าชีวมวล	จุฑามาศ แก้วมณี	597
3	104	09.41 – 10.00 น.	ผลของนมเหลือทิ้งและน้ำขี้มูลต่อการผลิตปุ๋ยน้ำหมักชีวภาพ	ฟาติละห์ นิดิง	607
4	106	10.01 – 10.20 น.	การพัฒนาโพลีเมอร์ดูดซับเสียงโดยใช้ซิลโฟนิลไฮโดรไรต์	รอฮานีย์ เปาะเยะ	617
5	145	10.21 – 10.40 น.	ประสิทธิภาพของระบบเครื่องกรองน้ำประดิษฐ์โดยวิธีการกรอง กรณีศึกษาน้ำประปาหมู่บ้านซีโป ตำบลเฉลิม อำเภอระแงะ จังหวัดนราธิวาส	วารินทร์ ศรีพงษ์พันธุ์กุล	627
6	146	10.41 – 11.00 น.	ปริมาณ ประเภท องค์ประกอบและอัตราการผลิตมูลฝอยชุมชนในเขตเทศบาลนครยะลา กรณีศึกษา ชุมชนตลาดเก่า ซอย 8 ชุมชนจารูพัฒนา และชุมชนร่วมใจพัฒนา	วารินทร์ ศรีพงษ์พันธุ์กุล	636

กำหนดการนำเสนอผลงานวิจัยภาคโปสเตอร์ (Poster Presentation)

การประชุมวิชาการระดับชาติ ด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีเครือข่ายภาคใต้ ครั้งที่ 4 NSCIC 2019

“วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี เพื่อบูรณาการท้องถิ่นอย่างยั่งยืน”

วันที่ 7 กุมภาพันธ์ 2562

ณ หอประชุมเฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษา มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

วันพฤหัสบดี ที่ 7 กุมภาพันธ์ 2562 (13.00 – 16.00 น.)

- สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ / การศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี / กลุ่มนวัตกรรม
และงานสร้างสรรค์ / อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มที่ 1
- สาขาวิทยาศาสตร์ / วิทยาศาสตร์ประยุกต์ / วิทยาศาสตร์สุขภาพ / วิทยาศาสตร์ชีวภาพ / เกษตรศาสตร์
กลุ่มที่ 1 - 4

กลุ่มวิทยาศาสตร์ / วิทยาศาสตร์ประยุกต์ / วิทยาศาสตร์สุขภาพ / วิทยาศาสตร์ชีวภาพ / เกษตรศาสตร์

กลุ่มที่ 1

ผู้ทรงคุณวุฒิ : ดร.ปฐมาวดี ทองแก้ว, ผู้ช่วยศาสตราจารย์ณัฐมน เสมือนคิด

ลำดับ	รหัสบทความ	เรื่อง	ผู้นำเสนอ	หน้า
1	11	ผลของการเสริมธาตุฟอสฟอรัสต่อการยอมรับของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ขนมกะละแมจากแป้งสาคุ	จุฑามาศ สุกดำ	644
2	12	ผลของการใช้แป้งสาคุต่อการยอมรับของผู้บริโภคที่มีต่อทอ้งม้วนกรอบ	รุ่งทิพา เมืองบรรจง	655
3	15	การศึกษาการผลิตจุนสาโท : รสชาติไทย และชาเขียว	นลินอร นุ้ยปลอด	663
4	27	ผลของการใช้ประเภทของกะทิต่อการยอมรับของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ขนมฝิงจากแป้งสาคุ	ประภัสสร อ่อนประเสริฐ	671
5	46	ผลของการทดแทนแป้งสาลีด้วยแป้งสาคุและการเสริมงาดำต่อการยอมรับของผู้บริโภคที่มีต่อขนมกลีบลำดวน	นุรมา มานู	680
6	78	การพัฒนาผลิตภัณฑ์ขนมดอกจอกจากแป้งสาคุ	ศาสตรา สุวรรณรัตน์	690
7	81	การพัฒนาขนมเม็ดขนุนจากกากถั่วเหลือง	กมลทิพย์ กรรไพบระ	699
8	84	การยอมรับของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์ไอศกรีมข้าวยาและซอสบูดู	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ วิภาวรรณ วงศ์สุศาลักษณ์	709
9	108	การยอมรับและพฤติกรรมของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์บราวนี่กรอบจากถั่วเขียวเพาะงอก	มุฮิมบ๊ะ มะกาแล	720
10	130	การศึกษาการยอมรับของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์ขนมปะการังจากแป้งสาคุทดแทนแป้งข้าวเหนียวบางส่วนรสเครื่องแกงมัสมั่น	อาตีเกาะห์ มูเซะ	729
11	153	ผลของการเสริมน้ำใบย่านางในผลิตภัณฑ์เส้นพาสต้าทดแทนแป้งสาลีด้วยแป้งสาคุ	ดีซอน หมาดังะ	738

สาขาวิทยาศาสตร์ / วิทยาศาสตร์ประยุกต์ / วิทยาศาสตร์สุขภาพ / วิทยาศาสตร์ชีวภาพ / เกษตรศาสตร์

กลุ่มที่ 2

ผู้ทรงคุณวุฒิ : ดร.สุวิมล ศิริวงษ์, ดร.ไสว บัวแก้ว

ลำดับ	รหัสบทความ	เรื่อง	ผู้นำเสนอ	หน้า
1	140	ฤทธิ์ต้านแบคทีเรียของสารสกัดสมุนไพรต่อ Staphylococcus aureus, Escherichia coli และ Pseudomonas aeruginosa	ทัศนสุวรรณ แดวอสนุง	795
2	183	สภาวะที่เหมาะสมของการคาร์บอนไนซ์กากต้นสาธู สำหรับการผลิตถ่านกัมมันต์ Optimum Conditions of Sago Waste Carbonization for Activated Carbon Production	นรารัตน์ ทองศรีนุ่น	1243
3	147	ปริมาณฟลาโวนอยด์ทั้งหมด เอกลักษณ์ที่แอลซี สมรรถนะสูงและการวิเคราะห์ทางที่แอลซีสมรรถนะสูง ของสารสกัดหยาบอะซีโตนจากดอกดาหลา	อาอีเซาะส์ เบ็ญหวาน	803
4	178	การศึกษาสภาวะที่เหมาะสมในการสกัดแอนโทไซยานินจากกระชายดำ	ดร.ระเบียบ สุวรรณเพ็ชร	857
5	19	การวิเคราะห์เชิงคุณภาพของสารกลุ่มแลคโตนรวมจากใบฟ้าทะลายโจร	เทพศิริรัตน์ นิตยโชติ	750
6	53	ผลของ Vibrio alginolyticus ที่แยกได้จากอาหารทะเล ต่อการยับยั้ง Vibrio parahaemolyticus ซึ่งเป็นสาเหตุของโรคตับและตับอ่อนวายเฉียบพลันในกุ้ง	ภณิดา เภาประดิษฐ์	769
6	164	ประสิทธิภาพของแผ่นฟองน้ำจากชานอ้อยในการดูดซับสี	ดร.สุชีวรรณ ยอยรัฐรอบ	828
7	169	อิทธิพลของระยะเวลาการบดขยักต่อการพักความเค็มของยางธรรมชาติโดยใช้เครื่องทดสอบความหนืดหมุนนี้	นุสรรา บุญคง	839
8	180	การศึกษาเปรียบเทียบการพักความเค็มของยางดิบด้วยเครื่องทดสอบความหนืดหมุนนี้	ณัฐกานต์ หมั่นนาเกลือ	868
9	28	ฤทธิ์การยับยั้งเชื้อแบคทีเรียของน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลา	อุบล ต้นสม	760
10	139	การแพร่กระจายของแบคทีเรียและรา (Escherichia coli, Staphylococcus aureus Aspergillus sp., Rhizopus sp.) ในหมวกนิรภัยภายในบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	นุรีฮัน กอแล	784

สาขาวิทยาศาสตร์ / วิทยาศาสตร์ประยุกต์ / วิทยาศาสตร์สุขภาพ / วิทยาศาสตร์ชีวภาพ / เกษตรศาสตร์

กลุ่มที่ 2

ผู้ทรงคุณวุฒิ : ดร.สุวิมล ศิริวงษ์, ดร.ไสว บัวแก้ว

ลำดับ	รหัสบทความ	เรื่อง	ผู้นำเสนอ	หน้า
11	149	การศึกษาคุณภาพเครื่องสำอางที่ผลิตโดยกลุ่มผลิต เครื่องสำอาง จังหวัดนราธิวาส	ดร.นิสาพร มุหะมัด	812
12	157	การตัดแยกแบคทีเรียผลิตเอนไซม์ไลเปสจากน้ำเสีย โรงงานปลากระป๋องในจังหวัดสงขลา	กฤษฎณา พันธุ์ช่อ	818
13	171	การตรวจสอบคุณภาพทางจุลชีววิทยาในสัมด้าที่ จำหน่ายในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา	ดร.นิศากร วิทจิตสมบุรณ์	1244
14	176	องค์ประกอบทางเคมีและฤทธิ์ทางชีวภาพจากยางของ ชะมวง	ดร.ธีรยุทธ์ ศรียาเทพ	846
15	74	การศึกษาคุณสมบัติสารสกัดเพคตินจากเปลือกกล้วย	กัญฐกา ฉายศรี	777

สาขาวิทยาศาสตร์ / วิทยาศาสตร์ประยุกต์ / วิทยาศาสตร์สุขภาพ / วิทยาศาสตร์ชีวภาพ / เกษตรศาสตร์

กลุ่มที่ 3

ผู้ทรงคุณวุฒิ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ เกษราธิคุณ, ดร.ธนพงศ์ พันธุ์ทอง

ลำดับ	รหัสบทความ	เรื่อง	ผู้นำเสนอ	หน้า
1	24	การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียที่เดิน ทางเข้ามาในประเทศไทยโดยตัวแบบ SARIMA	ทัศนีย์พร พุ้ยอัน	875
2	26	ตัวแบบทางสถิติสำหรับจำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพการ เป็นนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	ชานีญา สะอู	886
3	71	การพยากรณ์ยอดขายกรนงกเขาชวากลุ่มวิสาหกิจชุมชน บ้านหัวดิน จังหวัดสงขลา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วีระชัย แสงฉาย	897
4	132	ภาพของผลต่างสมมาตรระหว่างเซตภายใต้ฟังก์ชัน	ธีรพล บัวทอง	930
5	158	แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ SIOS ของโรคระบาดที่มี การรักษาแบบอิมิตัว	อานีพะห์ หามะ	971
6	126	การสร้างและทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบ บูรณาการเรื่องการใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์กำลัง เบื้องต้น วิชาเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม	เสกสรร ชะนะ	913
7	129	เปรียบเทียบประสิทธิภาพเตาแก๊สชีวมวลจากขี้เลื่อย	ศราวุฒิ ชูโลก	923
8	135	ความสัมพันธ์ของค่าคงตัวไดอิเล็กทริกกับปริมาณ น้ำตาลของลำไยที่อายุต่างกัน	กาญจนา สิริกุลรัตน์	936

สาขาวิทยาศาสตร์ / วิทยาศาสตร์ประยุกต์ / วิทยาศาสตร์สุขภาพ / วิทยาศาสตร์ชีวภาพ / เกษตรศาสตร์

กลุ่มที่ 3

ผู้ทรงคุณวุฒิ : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประสงค์ เกษราธิคุณ, ดร.ธนพงศ์ พันธุ์ทอง

ลำดับ	รหัสบทความ	เรื่อง	ผู้นำเสนอ	หน้า
9	143	สมบัติทางกายภาพของระบบดาวคู่ V1848 Orion	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.วิระภรณ์ ไหมทอง	952
10	141	อิฐบล็อกประสานที่มีส่วนผสมของเถ้ากะลามะพร้าว	สุกรี เจริญสุข	943
11	172	การศึกษาความเป็นไปได้ในการผลิตถ่านอัดแท่งจากเปลือกถั่วลิสง	นัตตา ปอดำ	981
12	122	การพัฒนารูปแบบการจำลองแบบใหม่สำหรับศึกษาคุณสมบัติของสายส่งเชื่อมต่อคู่ขนาน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ศรัณย์ ฌรงศ์กุล	904
13	151	การพัฒนาอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลการใช้พลังงานไฟฟ้าในสำนักงานด้วยไมโครคอนโทรลเลอร์ตระกูลอาร์ดูโน้ ร่วมกับการเขียนโปรแกรมด้วยภาษาแล็ปวิว	ลัญจกร นิลรัตน์	961

สาขาวิทยาศาสตร์ / วิทยาศาสตร์ประยุกต์ / วิทยาศาสตร์สุขภาพ / วิทยาศาสตร์ชีวภาพ / เกษตรศาสตร์

กลุ่มที่ 4

ผู้ทรงคุณวุฒิ : รองศาสตราจารย์ลัดดา เอกสมทราเมษฐ์, ดร.สุวรรณณี พรหมศิริ

ลำดับ	รหัสบทความ	เรื่อง	ผู้นำเสนอ	หน้า
1	7	ฤทธิ์ต้านจุลชีพจากสารสกัดหยาบใบพลูต่อเชื้อ Streptococcus salivarius	พुरुกอนนี สาและ	988
2	18	การทดสอบประสิทธิภาพการไล่ยุงจากกลอย (Dioscorea hispida Dennst)	ดร.ศศิธร พังสุบรรณ	994
3	95	จุลพยาธิวิทยาของเนื้อเยื่อสืบพันธุ์ในหอยพอก (Geloina erosa) ในป่าชายเลนยะหริ่ง อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี	นุรฟาน มะดีเยาะ	1012
4	123	ความหลากหลายของนกกินผลไม้ พืชอาหาร และประสิทธิภาพการรอกของเมล็ดที่ผ่านทางเดินอาหารของนกในพื้นที่สวนสัตว์สงขลา	มารีนา ดือราแม	1041
5	137	ความหลากหลายของแมลงน้ำในลำธารน้ำตกโตนหญ่าปล้อง จังหวัดสงขลา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ศทาวุธ ไชยเทพ	1055
6	166	การพัฒนาการผลิตปุ๋ยหมักจากฟางข้าวของกลุ่มเกษตรกรตำบลบางเขียด อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เสาวนิตย์ ชอบบุญ	1245

สาขาวิทยาศาสตร์ / วิทยาศาสตร์ประยุกต์ / วิทยาศาสตร์สุขภาพ / วิทยาศาสตร์ชีวภาพ / เกษตรศาสตร์

กลุ่มที่ 4

ผู้ทรงคุณวุฒิ : รองศาสตราจารย์ลัดดา เอกสมทราเมษฐ์, ดร.สุวรรณี พรหมศิริ

ลำดับ	รหัสบทความ	เรื่อง	ผู้นำเสนอ	หน้า
7	97	ปัจจัยทางประชากร ความสามารถของตนเองและความฉลาดทางสุขภาพในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชกลุ่มเกษตรกรปลูกข้าวโพดในจังหวัดพะเยา	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ทวิวรรณ ศรีสุขคำ	1022
8	118	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณของเชื้อเลปโตสไปราในปัสสาวะ กับการเกิดภาวะล้มเหลวของระบบอวัยวะต่างๆ ในผู้ป่วยโรคเลปโตสไปโรซิส	เกศรินทร์ ศรีรุ่งเรือง	1032
9	182	ประสิทธิภาพของสารสกัดจากใบสาบเสือและใบเสม็ดขาว ในการกำจัดปลวกกินเนื้อไม้ วรรณะปลวกงาน	หิรัญวดี สุวิบูรณ์	1078
10	68	การตรวจคุณภาพทางจุลชีววิทยาในผักสดพร้อมรับประทานในอำเภอหาดใหญ่	ชญชนก ไยชน์	1001
11	155	Predation Network และบทบาทของสัตว์กินแมลงในสวนผลไม้แบบผสมผสาน ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา	อาริยา หมุดกะเหล็ก	1063

สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ / การศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี / กลุ่มนวัตกรรมและงานสร้างสรรค์ / อื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง กลุ่มที่ 1

ผู้ทรงคุณวุฒิ : ดร.ธนาธิป ลิ้มนา, ดร.สหพงศ์ สมวงศ์

ลำดับ	รหัสบทความ	เรื่อง	ผู้นำเสนอ	หน้า
1	29	มูฟวี่แฟนไฮบริดแอปพลิเคชัน	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ นลินี อินทมะโน	1118
2	30	การพัฒนาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนผ่านสื่อบทเรียนช่วยสอน เรื่อง คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ระดับปวช.1 กรณีศึกษาวิทยาลัยการอาชีพเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	สายวสันต์ สว่างภาพ	1128
3	31	การพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	ดร.มูนี่เราะะ ผดุง	1133
4	66	ระบบสารสนเทศชุมชนนักเรียน กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านนาบอน (อิสลามศึกษา) มุลินิ	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดินาถ หล้าสุบ	1172

สาขาวิทยาการคอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ / การศึกษาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี / กลุ่มนวัตกรรมและ
งานสร้างสรรค์ / อื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับ กลุ่มที่ 1

ผู้ทรงคุณวุฒิ : ดร.ธนาธิป ถิมนานา, ดร.สหพงศ์ สมวงศ์

ลำดับ	รหัสบทความ	เรื่อง	ผู้นำเสนอ	หน้า
5	17	การทดสอบประสิทธิภาพการให้บริการเว็บด้วยสวอร์ม ต็อกเกอร์ในสภาวะจำนวนโหนดต่างกัน	สหรัตน์ ประุงแก้ว	1110
6	80	ระบบทะเบียนประวัติเด็กปฐมวัย : กรณีศึกษาศูนย์อบรม เด็กก่อนเกณฑ์ประจำมัสยิดบางก	อาแอเชาะ ลือโมะ	1181
7	116	ประสิทธิภาพของการใช้ระบบควบคุมอัตโนมัติเพื่อการ ประหยัดพลังงานในห้องเรียน	ดร.กันตภณ มะหาหมัด	1209
8	37	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงานของ พนักงานโรงงานแปรรูปไม้ยางพาราในจังหวัดสงขลา	ชาลิตา พรหมมาตร์	1152
9	10	การพัฒนาระบบบริหารจัดการขายสินค้า OTOP ชนมลา ชุมชนบ้านหอยราก อำเภอปากพะนัง จังหวัด นครศรีธรรมราช	สุพรรณษา สังข์ดวง	1087
10	16	การจัดการโซ่อุปทานและปัญหาที่เกิดขึ้นของกลุ่มผู้ผลิต สินค้า OTOP จากกะลามาพร้าวจังหวัดพัทลุง	จักรพันธ์ ประมุขทรัพย์	1099
11	82	แนวทางการประยุกต์ระบบนิเวศวิศวกรรมในแปลงนา ข้าวอัลฮัม โดยกรวิจัยเชิงปฏิบัติการ แบบมีส่วนร่วมกับ ชุมชนพญาบังสา จ.สตูล	ดร.วนิดา เพ็ชรลมูล	1191
12	86	ประเมินความเข้มของแสงสว่างในห้องเรียนของ วิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดพิษณุโลก	ปฐม จุจันทร์	1201
13	36	การศึกษาความเป็นไปได้ในการผลิตแผ่นอัดจาก กาบมะพร้าวและหญ้าแฝก	กมลนาวิน อินทนูจิตร	1142
14	38	การพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตอาหารฮาลาลในเขต สามจังหวัดชายแดนใต้เพื่อสร้างความสามารถการแข่งขัน ทางการค้าสู่สากล	มนัส สุทธิการ	1164
15	174	ศึกษาการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งหาดสมิหลา จังหวัดสงขลา ระหว่างมกราคมถึงธันวาคม พ.ศ.2560 ด้วยภูมิ สารสนเทศ	ศักดิ์ชาย คงนคร	1232
16	175	ศึกษาการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งหาดชลาทัศน์ จังหวัดสงขลา ระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือนธันวาคม พ.ศ.2560 ด้วย ภูมิสารสนเทศ	ศักดิ์ชาย คงนคร	1221

สารบัญ

รหัสบทความ	เรื่อง	หน้า
นำเสนอภาคบรรยาย		
65	การพัฒนาความสามารถในการโต้แย้งทางวิทยาศาสตร์ และทักษะการตัดสินใจ ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนวัดรังสิตาวาส จังหวัดยะลา โดยการจัดการเรียนรู้ตามแนวทางการสืบเสาะแบบผสมผสานการโต้แย้ง เรื่อง ระบบนิเวศ สิ่งแวดล้อม และทรัพยากรธรรมชาติ	1
127	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง การแจกแจงความถี่ด้วยกราฟ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โดยการบูรณาการเทคโนโลยีในชั้นเรียนตามแนวคิด TPACK และ SAMR Model	13
128	การใช้แนวคิด TPACK และ SAMR Model เพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ เรื่อง ค่าสัมบูรณ์ของจำนวนเชิงซ้อนและจำนวนเชิงซ้อนในรูปเชิงขั้ว ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5	24
25	การเลือกส่วนประกอบบนใบหน้าการตูนแบบอัตโนมัติโดยใช้มุมมองมนุษย์	35
96	การใช้สื่อเทคโนโลยีสารสนเทศกับการสืบสานวัฒนธรรมไทย: ภูมิศึกษา อาหารไทยโบราณ	45
109	การเปรียบเทียบเวลาของการเคลื่อนที่ของวัตถุทรงกลมบนเส้นทางไซโคลอยด์และเส้นทางตรงโดยใช้อาดิโนไมโครคอนโทรลเลอร์	54
49	ผลการใช้บทเรียนด้วยเทคโนโลยีคิวอาร์โค้ด เรื่อง เครือข่ายคอมพิวเตอร์ วิชา เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสาร สำหรับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนเบตง “วีระราษฎร์ประสาน”	64
160	การสร้างชุดทดลองอย่างง่ายสำหรับการหาค่าคงที่ของแพลงค์	75
67	โรงอบกล้วยตากอัจฉริยะออนไลน์ที่ตรวจสอบสภาพแวดล้อมในโรงอบอัตโนมัติ โดยใช้เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตสำหรับสรรพสิ่งและการประมวลผลแบบกลุ่มเมฆ อ.บางกระพุ่ม จ.พิษณุโลก	83
39	การสร้างเครื่องวัดไหลดหม้อแปลงในระบบจำหน่ายแรงดันต่ำ	91
99	การวิเคราะห์การเปิดประตูระบายน้ำในอ่างเก็บน้ำคลอง กะทูนในจังหวัดนครศรีธรรมราช โดยใช้เทคนิคเหมืองข้อมูล	101
50	การเปรียบเทียบความเร็วอินเทอร์เน็ตโดยการจัดการแบนด์วิดท์ควบคุมผ่านไมโครติก	112
43	การพัฒนาระบบสารสนเทศในการจัดการขยะและบำบัด น้ำเสียแบบครบวงจร	121
9	การพัฒนาของตัวอ่อนโรติเฟอร์กลุ่มยี่ดเกาะ <i>Limnias novemceras</i> Meksuwan, Jaturapruek & Maiphae, 2018	131
20	คาพาซิทีฟอิมมูโนเซนเซอร์แบบไม่ติดฉลากที่มีความไววิเคราะห์สูง สำหรับตรวจวัดฮีวแมนซีรีมส์อัลบูมิน	141
90	เจลล้างหน้าสครับรังชันโรงสายพันธุ์ <i>Heterotrigona itama</i> : ลักษณะทางกายภาพของอนุภาครังชันโรงและการทดลองใช้เบื้องต้น	152
94	ผลของช่วงเวลาการเก็บเกี่ยวที่แตกต่างกันต่อปริมาณฟีนอลิกรวม และฤทธิ์ต้านอนุมูลอิสระของสารสกัดพรอพอลิสจากผึ้งชันโรง	161
98	ผลของสมุนไพรท้องถิ่นต่อความเครียดของไก่เบตง	166

สารบัญ

รหัส บทความ	เรื่อง	หน้า
102	ส้มจุก (<i>Citrus reticulata</i> Blanco) ในพื้นที่ตำบลแค อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา	172
121	การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อกล้วยหิน (<i>Musa Sapientum</i>)	181
136	ชนิดของพืชอาหารจากถ้วยเก็บเรณูของชันโรง (<i>Geniotrionathoracica</i>) ในศูนย์เรียนรู้ชันโรง อำเภอสายบุรี จังหวัดปัตตานี	190
134	การศึกษาเรณูวิทยาของพืชและเรณูบนเสื้อเพื่อสนับสนุนหลักฐานทางนิติวิทยาศาสตร์ : กรณีศึกษา ในพื้นที่เกิดเหตุจริงบริเวณตำบลระแว้ง อำเภอยะรัง จังหวัดปัตตานี	201
142	การสังเคราะห์พอลิเมอร์ไฮโดรเจลจากเศษข้าวสำหรับใช้เป็นวัสดุปลูกพืช	211
154	การลดความชื้นขึ้นส้มแขกด้วยเครื่องอบแห้งพลังงานแสงอาทิตย์อย่างง่าย	218
173	ความหลากหลายชนิดของชันโรง บ้านพรุหมาก ตำบลเทพา อำเภอเทพา จังหวัดสงขลา	223
44	ผลของการทดแทนแป้งสาลีด้วยแป้งสาकुของพายสังขยา	233
47	ผลของการทดแทนแป้งสาลีด้วยแป้งสาकुในผลิตภัณฑ์หมั่นโถว	243
52	ผลการเสริมใยอาหารจากผงเปลือกกล้วยน้ำว้าต่อคุณภาพทางประสาทสัมผัสของบราวนี่ จากแป้ง สาकु	251
57	ผลการใช้ไฮโดรคอลลอยด์ต่อคุณภาพและความคงตัวของผลิตภัณฑ์ทอดมันไก่	261
58	การใช้ปลานิลทดแทนปลาฝักแก้วในผลิตภัณฑ์ทอดมัน	268
73	การประยุกต์ใช้แป้งเมล็ดจำปาทดแทนแป้งสาลีบางส่วนในผลิตภัณฑ์บัตเตอร์เค้ก	275
152	ผลของการใช้แป้งสาकुทดแทนแป้งมันสำปะหลังและการใช้สารสกัดจากหญ้าหวานทดแทนน้ำตาล ต่อการยอมรับของผู้บริโภคที่มีผลต่อผลิตภัณฑ์ขนมบ้ำบั้นเพื่อสุขภาพ	286
186	ความหมายและองค์ประกอบของความฉลาดรู้ทางอาหารเพื่อการเรียนรู้ ในมุมมองของคหกรรม ศาสตร์	296
117	วัสดุฉลาดจากยางธรรมชาติผสมแกรไฟต์จากแบตเตอรี่เสื่อมสภาพ	305
131	ฉนวนกันความร้อนจากเส้นใยธรรมชาติ	316
161	การทดแทนเขม่าดำบางส่วนด้วยซิลิกาเพื่อให้มีพลังงานสูญหายในระดับเดียวกันของยาง ธรรมชาติวัลคาไนซ์	327
61	แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ของการผลิตก๊าซชีวภาพจากการหมักร่วมผักตบชวา กับมูลวัว	335
148	การประเมินค่ากัมมันตภาพรังสีธรรมชาติในตัวอย่างดินบริเวณตำบลลำใหม่ อำเภอเมือง จังหวัด ยะลา	348
150	การตรวจวัดปริมาณนิโคตินกัมมันตรังสีในตัวอย่างปลาทะเล ตำบลเกาะแก้ว อำเภอเมือง จังหวัด สงขลา ประเทศไทย	359
162	ความสามารถในการปกป้องผลแอปเปิ้ลของวัสดุกันกระแทกจากกระดาษเปลือกข้าวโพด	366
185	การศึกษาต้นทุนทางเศรษฐศาสตร์ของผลิตภัณฑ์ตุ๋นชกกลิ่นจากชานอ้อยที่ผ่านการแปรสภาพ	374

สารบัญ

รหัสบทความ	เรื่อง	หน้า
45	ประสิทธิผลของการใช้สื่อภาพสอนแปรงฟันในผู้ป่วยกลุ่มอาการออทิสติก	380
55	พฤติกรรมการบริโภคผักพื้นบ้านของประชาชนในเขตเมืองและชนบท	389
56	การศึกษาพฤติกรรมการขับขีรถจักรยานยนต์รับจ้างที่มีผลต่อการเกิดอุบัติเหตุ กรณีศึกษา จักรยานยนต์รับจ้าง อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี	399
63	ประสิทธิผลของการใช้สื่อการสอนด้วยภาพในการตรวจฟันผู้ป่วยกลุ่มอาการออทิสติก	410
70	การประเมินประสิทธิภาพการยึดติดของสารเคลือบหลุมร่องฟันในฟันกรามแท้ที่ปกติ และฟันกรามแท้ที่ผุบนด้านบดเคี้ยว	419
184	การเตรียมความพร้อมประชาชนผู้สูงอายุ เพื่อวัยสูงอายุที่มีคุณภาพ จังหวัดนครศรีธรรมราช	427
14	การพัฒนาแอปพลิเคชันบนโทรศัพท์มือถือระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์เรื่อง รู้จักอุปกรณ์เทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 1	439
32	การประยุกต์ใช้เทคโนโลยีคิวอาร์โค้ดในการพัฒนาหนังสือ รายวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารสำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5	446
51	สารสนเทศเพื่อการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออกในตำบลเคิ่ง อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช	454
76	การประยุกต์ใช้ Mangrove Index เพื่อจำแนกพื้นที่ป่าชายเลนด้วยข้อมูลภาพถ่าย จากดาวเทียม LANDSAT 8 กรณีศึกษา อ่าวทุ่งคา-สวี จังหวัดชุมพร	468
119	ระบบทำนายผลผลิตของพืชเศรษฐกิจภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราชโดย Case-Based-Reasoning กรณีศึกษา ยางพาราและปาล์มน้ำ มัน อำเภอสิชล จังหวัดนครศรีธรรมราช	484
92	การวิเคราะห์ปัจจัยในการเลือกทำเลที่ตั้งของฟาร์มไก่ ด้วยวิธีการตัดสินใจหลายหลักเกณฑ์ กรณีศึกษา อำเภอศรีนครินทร์ จังหวัดพัทลุง	476
170	การประยุกต์ใช้ไอโอทีสำหรับระบบควบคุมอุณหภูมิและความชื้นในโรงเรือนเพาะเห็ดแครง	493
34	สื่อโมชันกราฟิก เรื่องการเสียดินแดนไทย สมัยกรุงรัตนโกสินทร์	504
42	การพัฒนาแอปพลิเคชันคู่มือสำหรับผู้สอบใบขับขี่บนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์	518
60	การพัฒนาเว็บไซต์ของสาขาวิทยาศาสตร์คอมพิวเตอร์ ด้วยระบบจัดการเนื้อหาเว็บไซต์	526
64	การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการจัดการทุนการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา	536
85	ระบบสืบค้นข้อมูลเชิงความหมายข้อกำหนดการใช้สารเคมีของสีย้อมเอโซในผลิตภัณฑ์สิ่งทอของบริษัทแม็กซ์ ดีเวลลอปเม้นท์ อินเทอร์เน็ตเนชั่นแนล จำกัด โดยใช้เทคนิคออนโทโลยี	547
93	การพัฒนานิวโดว์แอปพลิเคชันสำหรับจัดการหอพักพันธุไม้	558
100	การออกแบบและพัฒนาสื่อแอนิเมชัน เรื่องนครศรีฯ สุขใจ	568
110	สื่อแอนิเมชันเรื่องการป้องกันและควบคุมโรคไข้เลือดออก	577
156	การ์ตูนแอนิเมชัน 2 มิติ “อยู่อย่างไรให้พอเพียง”	585

สารบัญ

รหัสบทความ	เรื่อง	หน้า
89	การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในการก่อสร้างสะพานข้ามแยก กรณีศึกษา แยกบ้านน้ำกระจาย อ.เมือง จ.สงขลา ด้วยวิธีการวิเคราะห์เชิงลำดับชั้น	592
101	การบำบัดน้ำเสียจากโรงงานน้ำยางข้น โดยใช้ถ่านลอยจากโรงไฟฟ้าชีวมวล	597
104	ผลของนมเหลืองทิ้งและน้ำขาวข้าวต่อการผลิตปุ๋ยหมักชีวภาพ	607
106	การพัฒนาโฟมยางดูดซับเสียงโดยใช้ซิลโฟนิลไฮดราไซด์	617
145	ประสิทธิภาพของระบบเครื่องกรองน้ำประติษฐโดยวิธีการกรอง กรณีศึกษาน้ำประปาภูเขาบ้านซีโป ตำบลเฉลิม อำเภอร่องแงะ จังหวัดนราธิวาส	627
146	ปริมาณ ประเภท องค์ประกอบและอัตราการผลิตมูลฝอยชุมชนในเขตเทศบาลนครยะลา กรณีศึกษา ชุมชนตลาดเก่า ซอย 8 ชุมชนจารุพัฒนา และชุมชนร่วมใจพัฒนา	636

นำเสนอภาคโปสเตอร์

11	ผลของการเสริมธาตุฟอสฟอรัสต่อการยอมรับของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ขนมกะละแมจากแป้งสาคุ	644
12	ผลของการใช้แป้งสาคุต่อการยอมรับของผู้บริโภคที่มีต่อทองม้วนกรอบ	655
15	การศึกษาการผลิตวุ้นสาโท : รสชาติไทย และชาเขียว	663
27	ผลของการใช้ประเภทของกะทิต่อการยอมรับของผู้บริโภคที่มีต่อผลิตภัณฑ์ขนมฝิงจากแป้งสาคุ	671
46	ผลของการทดแทนแป้งสาลีด้วยแป้งสาคุและการเสริมงาดำต่อการยอมรับของผู้บริโภคที่มีต่อขนมกลีบลำดวน	680
78	การพัฒนาผลิตภัณฑ์ขนมดอกจอกจากแป้งสาคุ	690
81	การพัฒนาขนมเม็ดขนุนจากกากถั่วเหลือง	699
84	การยอมรับของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์ไอศกรีมข้าวยาและซอสสบู่	709
108	การยอมรับและพฤติกรรมของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์บราวนี่กรอบจากถั่วเขียวเพาะงอก	720
130	การศึกษาการยอมรับของผู้บริโภคต่อผลิตภัณฑ์ขนมปะการังจากแป้งสาคุทดแทนแป้งข้าวเหนียวบางส่วนรสเครื่องแกงมัสมั่น	729
153	ผลของการเสริมน้ำใบย่านางในผลิตภัณฑ์เส้นพาสต้าทดแทนแป้งสาลีด้วยแป้งสาคุ	738
19	การวิเคราะห์เชิงคุณภาพของสารกลุ่มแอลกอฮอล์รวมจากใบฟ้าทะลายโจร	750
28	ฤทธิ์การยับยั้งเชื้อแบคทีเรียของน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลา	760
53	ผลของ <i>Vibrio alginolyticus</i> ที่แยกได้จากอาหารทะเลต่อการยับยั้ง <i>Vibrio parahaemolyticus</i> ซึ่งเป็นสาเหตุของโรคตับและตับอ่อนวายเฉียบพลันในกุ้ง	769
74	การศึกษาคุณสมบัติสารสกัดเพคตินจากเปลือกกล้วย	777
139	การแพร่กระจายของแบคทีเรียและรา (<i>Escherichia coli</i> , <i>Staphylococcus aureus</i>)	784

สารบัญ

รหัสบทความ	เรื่อง	หน้า
140	Aspergillus sp., Rhizopus sp.) ในหมวกนिरภัยภายในบริเวณมหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ฤทธิ์ต้านแบคทีเรียของสารสกัดสมุนไพรต่อ Staphylococcus aureus, Escherichia coli และ Pseudomonas aeruginosa	795
147	ปริมาณฟลาโวนอยด์ทั้งหมด เอกลักษณ์ที่แอลซีสมรรถนะสูงและการวิเคราะห์ทางที่แอลซีสมรรถนะสูงของสารสกัดหยาบอะซีโตนจากดอกดาหลา	803
149	การศึกษาคุณภาพเครื่องสำอางที่ผลิตโดยกลุ่มผลิตเครื่องสำอาง จังหวัดนราธิวาส	812
157	การคัดแยกแบคทีเรียผลิตเอนไซม์ไลเปสจากน้ำเสียโรงงานปลากระป๋องในจังหวัดสงขลา	818
164	ประสิทธิภาพของแผ่นฟองน้ำจากขานอ้อยในการดูดซับเสียง	828
169	อิทธิพลของระยะเวลาการบดขยงต่อการพักความเค้นของยางธรรมชาติโดยใช้เครื่องทดสอบความเหนียวนี้	839
176	องค์ประกอบทางเคมีและฤทธิ์ทางชีวภาพจากยางของชะมวง	846
178	การศึกษาสภาวะที่เหมาะสมในการสกัดแอนโทไซยานินจากกระชายดำ	857
180	การศึกษาเปรียบเทียบการพักความเค้นของยางดิบด้วยเครื่องทดสอบความเหนียวนี้	868
24	การพยากรณ์จำนวนนักท่องเที่ยวชาวมาเลเซียที่เดินทางเข้ามาในประเทศไทยโดยตัวแบบ SARIMA	875
26	ตัวแบบทางสถิติสำหรับจำนวนนักศึกษาที่พ้นสภาพการเป็นนักศึกษา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา	886
71	การพยากรณ์ยอดขายกรรณกเขาชาวกกลุ่มวิสาหกิจชุมชนบ้านหัวดิน จังหวัดสงขลา	897
122	การพัฒนารูปแบบการจำลองแบบใหม่สำหรับศึกษาคุณสมบัติของสายส่งเชื่อมต่อคู่ขนาน	904
126	การสร้างและทดสอบประสิทธิภาพชุดการสอนแบบบูรณาการเรื่องการใช้งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์กำลังเบื้องต้น วิชาเทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์อุตสาหกรรม	913
129	เปรียบเทียบประสิทธิภาพเตาแก๊สชีวมวลจากชี้เลี้ยง	923
132	ภาพของผลต่างสมมาตรระหว่างเซตภายใต้ฟังก์ชัน	930
135	ความสัมพันธ์ของค่าคงตัวไดอิเล็กทริกกับปริมาณน้ำตาลของลำไยที่อายุต่างกัน	936
141	อิฐบล็อกประสานที่มีส่วนผสมของเถ้ากะลามะพร้าว	943
143	สมบัติทางกายภาพของระบบดาวคู่ V1848 Orion	952
151	การพัฒนาอุปกรณ์จัดเก็บข้อมูลการใช้พลังงานไฟฟ้าในสำนักงานด้วยไมโครคอนโทรลเลอร์ตระกูลอาร์ดูโน่ ร่วมกับการเขียนโปรแกรมด้วยภาษาแล็ปวิว	961
158	แบบจำลองทางคณิตศาสตร์ SIQS ของโรคระบาดที่มีการรักษาแบบอิมมิตัว	971
172	การศึกษาความเป็นไปได้ในการผลิตถ่านอัดแท่งจากเปลือกกล้วย	981
7	ฤทธิ์ต้านจุลชีพจากสารสกัดหยาบใบพลูต่อเชื้อ Streptococcus salivarius	988

สารบัญ

รหัส บทความ	เรื่อง	หน้า
18	การทดสอบประสิทธิภาพการไล่ยุงจากกลอย (<i>Dioscorea hispida</i> Dennst)	994
68	การตรวจคุณภาพทางจุลชีววิทยาในผักสดพร้อมรับประทานในอำเภอหาดใหญ่	1001
95	จุลพยาธิวิทยาของเนื้อเยื่อสืบพันธุ์ในหอยพอก (<i>Geloina erosa</i>) ในป่าชายเลนยะหริ่ง อำเภอยะหริ่ง จังหวัดปัตตานี	1012
97	ปัจจัยทางประชากร ความสามารถของตนเองและความฉลาดทางสุขภาพในการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืชกลุ่มเกษตรกรปลูกข้าวโพดในจังหวัดพะเยา	1022
118	การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปริมาณของเชื้อเลปโตสไปราในปัสสาวะ กับการเกิดภาวะล้มเหลวของระบบอวัยวะต่างๆ ในผู้ป่วยโรคเลปโตสไปโรซิส	1032
123	ความหลากหลายของนกกินผลไม้ พืชอาหาร และประสิทธิภาพการงอกของเมล็ดที่ผ่านทางเดินอาหารของนกในพื้นที่สวนสัตว์สงขลา	1041
137	ความหลากหลายของแมลงน้ำในลำธารน้ำตกโดนหญ้าปล้อง จังหวัดสงขลา	1055
155	Predation Network และบทบาทของสัตว์กินแมลงในสวนผลไม้แบบผสมผสาน ตำบลเกาะยอ อำเภอเมือง จังหวัดสงขลา	1063
182	ประสิทธิภาพของสารสกัดจากใบสบเสื่อและใบเสม็ดขาวในการกำจัดปลวกกินเนื้อไม้ วรรณะปลวกงาน	1078
10	การพัฒนากระบวนการจัดการขายสินค้า OTOP ชนมลา ชุมชนบ้านหอยรอก อำเภอปากพะนัง จังหวัดนครศรีธรรมราช	1087
16	การจัดการโซ่อุปทานและปัญหาที่เกิดขึ้นของกลุ่มผู้ผลิตสินค้า OTOP จากกะลามะพร้าวจังหวัดพัทลุง	1099
17	การทดสอบประสิทธิภาพการให้บริการเว็บด้วยสอว์ม ด็อกเกอร์ในสภาวะจำนวนโหนดต่างกัน	1110
29	มูฟวี่แฟนไฮบริดแอปพลิเคชัน	1118
30	การพัฒนาและเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนและหลังเรียนผ่านสื่อทเรียนช่วยสอน เรื่อง คอมพิวเตอร์และเทคโนโลยีสารสนเทศ ระดับปวช.1 กรณีศึกษาวิทยาลัยการอาชีพเวียงสระ จังหวัดสุราษฎร์ธานี	1128
31	การพัฒนาแอปพลิเคชันเพื่อการเรียนรู้ วิชาการงานอาชีพ และเทคโนโลยี สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1	1133
36	การศึกษาความเป็นไปได้ในการผลิตแผ่นอัดจากกาบมะพร้าวและหญ้าแฝก	1142
37	ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับคุณภาพชีวิตในการทำงานของพนักงานโรงงานแปรรูปไม้ยางพาราในจังหวัดสงขลา	1152
38	การพัฒนากลุ่มวิสาหกิจชุมชนผู้ผลิตอาหารฮาลาลในเขตสามจังหวัดชายแดนใต้เพื่อสร้างความสามารถการแข่งขันทางการค้าสู่สากล	1164

สารบัญ

รหัส บทความ	เรื่อง	หน้า
66	ระบบสารสนเทศชุมชนนักเรียน กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านนาบอน (อิสลามศึกษา) มูลนิธิ	1172
80	ระบบทะเบียนประวัติเด็กปฐมวัย : กรณีศึกษาศูนย์อบรมเด็กก่อนเกณฑ์ประจำมัสยิดบาง	1181
82	แนวทางการประยุกต์ระบบนิเวศวิศวกรรมในแปลงนาข้าวอัลฮัม โดยการวิจัยเชิงปฏิบัติการ แบบมีส่วนร่วมกับชุมชนพญาบังสา จ.สตูล	1191
86	ประเมินความเข้มของแสงสว่างในห้องเรียนของวิทยาลัยการสาธารณสุขสิรินธรจังหวัดพิษณุโลก	1201
116	ประสิทธิภาพของการใช้ระบบควบคุมอัตโนมัติเพื่อการประหยัดพลังงานในห้องเรียน	1209
175	ศึกษาการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งหาดชลาทัศน์ จังหวัดสงขลา ระหว่างเดือนมกราคม ถึงเดือน ธันวาคม พ.ศ.2560 ด้วยภูมิสารสนเทศ	1221
174	ศึกษาการเปลี่ยนแปลงชายฝั่งหาดสมิหลา จังหวัดสงขลา ระหว่างมกราคมถึงธันวาคม พ.ศ. 2560 ด้วยภูมิสารสนเทศ	1232
183	สภาวะที่เหมาะสมของการคาร์บอนไนซ์กากต้นสาकुสำหรับการผลิตถ่านกัมมันต์ Optimum Conditions of Sago Waste Carbonization for Activated Carbon Production	1243
171	การตรวจสอบคุณภาพทางจุลชีววิทยาในสัมดำที่จำหน่ายในอำเภอเมืองสงขลา จังหวัดสงขลา	1244
166	การพัฒนาการผลิตปุ๋ยหมักจากฟางข้าวของกลุ่มเกษตรกร ตำบลบางเขียด อำเภอสิงหนคร จังหวัดสงขลา	1245

ฤทธิ์การยับยั้งเชื้อแบคทีเรียของน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลา

Antibacterial Activity of Essential Oil from *Etlingera elatior* (Jack) R.M. Smith Leaves

อุบล ตันสม^{1*}, สมภพ ภาทอง², ปิยศิริ สุนทรนนท์ สินไชย³, นิสภาพร มุหะมัด⁴
Ubol Tansom^{1*}, Somphop Paothong², Piyasiri Soontornnon Sinchai³,
Nisaporn Muhamad⁴

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสกัดน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลาและศึกษาฤทธิ์การต้านเชื้อแบคทีเรีย 3 ชนิด ได้แก่ *Bacillus cereus*, *Staphylococcus aureus* และ *Escherichia coli* ด้วยวิธี Disc diffusion น้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลาที่ความเข้มข้น 4,000 3,000 และ 2,000 ไมโครกรัม/ดิสก์ มีฤทธิ์ยับยั้งเชื้อ *Bacillus cereus* ได้ดีที่สุด มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของวงใส 15.76±0.03 10.85±0.03 และ 8.85±0.05 มิลลิเมตร รองลงมาคือ *Staphylococcus aureus* มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของวงใส 11.20±0.03 9.58±0.06 และ 8.54±0.04 มิลลิเมตร และมีฤทธิ์ยับยั้งเชื้อ *Escherichia coli* ได้ต่ำสุด มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของวงใส 10.66±0.04 9.32±0.06 และ 7.01±0.08 มิลลิเมตร ตามลำดับ

คำสำคัญ: น้ำมันหอมระเหย, การยับยั้งเชื้อ, ดาหลา

Abstract

This research aimed to study the extraction of essential oil from *Etlingera elatior* (Jack) R.M. Smith leaves. The essential oil was investigated for their inhibitory effects against 3 bacterial, namely *Bacillus cereus*, *Staphylococcus aureus*, and *Escherichia coli* by using disc diffusion method at 3 concentrations of 4,000, 3,000, and 2,000 µg/disc. The results showed that the antibacterial activity of the essential oil for *Bacillus cereus* was at the best level which resulted in the inhibition zone of 15.76±0.03, 10.85±0.03, and 8.85±0.05 millimeter, followed by the *Staphylococcus aureus* which resulted in the inhibition zone of 11.20±0.03, 9.58±0.06, and 8.54±0.04 millimeter, and the *Escherichia coli* which resulted in the inhibition zone of 10.66±0.04, 9.32±0.06, and 7.01±0.08 millimeter, respectively.

Keyword: Essential oil, antibacterial, *Etlingera elatior* (Jack) R.M. Smith

¹อาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

²อาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

³อาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

⁴อาจารย์ คณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา

*Corresponding author, E-mail: ubolma@gmail.com

บทนำ

ในปัจจุบันมีการนำสารเคมีสังเคราะห์ชนิดต่างๆ ใส่ในผลิตภัณฑ์อาหารในรูปของสารเจือปนเพื่อรักษาสภาพของผลิตภัณฑ์ให้เก็บได้นานขึ้น แต่มีผลกระทบต่อสุขภาพจากสารเคมีสังเคราะห์ที่ใช้ มีการตระหนักถึงเรื่องดังกล่าว (ประสาทรพร บริสุทธิ์ เพ็ชร, พิทยั กัญบุตร, และสาธิต พรตระกูลพิพัฒน์, 2551) จึงมีการหาสารจากธรรมชาติมาใช้ทดแทนสารสังเคราะห์ สารจากพืชสมุนไพรเป็นหนึ่งตัวเลือกที่มีผลข้างเคียงในการใช้น้อยกว่าสารเคมีสังเคราะห์ สารสกัดจากพืชจะอยู่ในรูปของสารสกัดและพบว่าสารสกัดในรูปของน้ำมันหอมระเหยถูกนำไปใช้ประโยชน์ในการป้องกันการเสื่อมเสียของผลิตภัณฑ์กลุ่มอาหารและเครื่องสำอาง มีการใช้ผสมในโลชั่น สบู่เหลว เจล ชี๊มหรือบาล์ม สเปรย์ และนำไปใช้ในสุนทรบำบัด (Aromatherapy) อย่างแพร่หลายเนื่องจากการใช้กลิ่นหอมของน้ำมันหอมระเหยช่วยบำบัดรักษาโรคทางร่างกายและจิตใจ มีผลต่อระบบประสาท บรรเทาความเครียดและอาการวิตกกังวล ผ่อนคลาย หรือกระตุ้นให้ร่างกายและจิตใจเกิดความสมดุล มีสภาพดีขึ้นรวมทั้งป้องกันโรคร้ายไข้เจ็บที่ไ้ร้ายแรงจึงเป็นการแพทย์ทางเลือกแบบหนึ่ง (Kuriyama *et al.*, 2005) น้ำมันหอมระเหยจากพืชวงศ์ขิง มีสมบัติในการยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อแบคทีเรียได้ จึงมีการใช้พืชวงศ์ขิงในการกำจัดแมลง เช่น พืชวงศ์ Zingiber ใช้ไล่ด้วงงวงข้าวโพด (Ukeh, Birkett, Pickett, Bowman, & Mordue, 2009) กำจัดด้วงถั่วเหลือง (Owolabi *et al.*, 2009) เป็นต้น

ดาหลา (Torch ginger) มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Etilingera elatior* (Jack) R.M. Smith. เป็นพืชในวงศ์ Zingiberaceae ซึ่งอยู่วงศ์เดียวกับขิงและข่า ดาหลาเป็นพืชในถิ่นกำเนิดในภาคใต้และแถบชายแดนไทย มาเลเซีย ดาหลาเป็นไม้ล้มลุก มีลำต้นเป็นเหง้าอยู่ใต้ดิน ส่วนลำต้นเหนือดินเป็นกาบใบที่โอบซ้อนกันแน่นเช่นเดียวกับพืชจำพวกกล้วย ดอกออกเป็นช่อแทงก้านดอกจากเหง้าใต้ดิน กลีบประดับซ้อนกันหลายชั้น มีสีขาว สีชมพูถึงแดงเข้ม ปัจจุบันใช้เป็นไม้ดอกไม้ประดับและนำมารับประทานโดยใช้เป็นองค์ประกอบในเครื่องของชาวยุโรปักซ์ใช้ พบว่าดอกดาหลามีสรรพคุณในการช่วยขับลมและแก้ท้องอืดท้องเฟ้อได้ สารสกัดจากดอกดาหลามีสมบัติในการต้านอนุมูลอิสระ (Chan, Lim, & Wong, 2011) มีการศึกษาองค์ประกอบในดาหลาที่มีในมาเลเซียพบว่าน้ำมันหอมระเหยที่ได้จากดาหลามีสมบัติในการยับยั้งเชื้อ *Staphylococcus aureus*, *Bacillus cereus*, *Cryptococcus neoformans* and *Candida albicans* (Susanti *et al.*, 2013) ขณะที่ในส่วนของใบดาหลามีการนำมาใช้ประโยชน์น้อย

จากข้อมูลดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจสกัดน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลาที่มีอยู่ในท้องถิ่นภาคใต้ของประเทศไทยนำไปทดสอบสมบัติทางกายภาพและทางเคมี รวมทั้งประยุกต์ใช้โดยการศึกษาฤทธิ์การยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย เพื่อเป็นข้อมูลที่นำไปใช้ประโยชน์ในด้านอุปโภค และบริโภคและเพื่อเพิ่มมูลค่าให้กับพืชในท้องถิ่น

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อหาสมบัติทางกายภาพ สมบัติทางเคมีของน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลา
2. ศึกษาการทดสอบการยับยั้งเชื้อแบคทีเรียของน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลา

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

น้ำมันหอมระเหยจากพืชสมุนไพรมีการนำมาใช้ประโยชน์เป็นส่วนผสมในผลิตภัณฑ์ต่างๆ เช่น อาหาร เครื่องสำอาง น้ำมันหอมระเหยสามารถสกัดออกมาจากส่วนของพืชได้โดยการต้มกลั่นด้วยน้ำ (Water distillation & Hydro-distillation) การกลั่นด้วยไอน้ำ (Steam distillation) การกลั่นด้วยน้ำและไอน้ำ (Water and Steam distillation) และสกัดด้วยตัวทำละลาย (Solvent extraction) น้ำมันหอมระเหยที่สกัดมาจากพืชชนิดต่างๆ มีสรรพคุณและประโยชน์มากมาย น้ำมันหอมระเหยสามารถเข้าสู่ร่างกายได้หลายทาง เช่น การสูดดม การซึมผ่านผิวหนัง และการรับประทาน น้ำมันหอมระเหยแต่ละชนิด

มีฤทธิ์ต่อระบบต่างๆ ของร่างกายที่แตกต่างกัน จากผลการวิจัยในหลายปีที่ผ่านมาพบว่าองค์ประกอบทางเคมีในน้ำมันหอมระเหยมีสารกลุ่มเทอร์พีน (Terpenes) เป็นหลัก ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับชนิดของพืชและส่วนของพืชที่สกัด สารในกลุ่มนี้มีฤทธิ์ในการลดการอักเสบและการต้านเชื้อ

Abdelwahab *et al.* (2010) พบว่าน้ำมันหอมระเหยจากดาหลามีสมบัติในการต้านเชื้อ *Staphylococcus aureus* ที่ดีเยี่ยม Methicillin ด้วยวิธี Disc diffusion โดยมีค่าความเข้มข้นต่ำสุดที่สามารถยับยั้ง (MIC) ได้เท่ากับ 10.0 mg/ml เมื่อเปรียบเทียบกับน้ำมันหอมระเหยจากอบเชยซึ่งไม่สามารถต้านเชื้อ *Staphylococcus aureus* ดังกล่าว

Chan, Lim, and Nor (2010) ได้ศึกษาฤทธิ์การยับยั้งเชื้อแบคทีเรียจากน้ำมันหอมระเหยของพืชวงศ์ขิง จำนวน 4 ชนิดได้แก่ *Etlingera rubrostriata*, *Etlingera elatior*, *Etlingera fulgens* และ *Etlingera maingayi* ทดสอบการยับยั้งเชื้อ *Bacillus cereus*, *Micrococcus luteus* และ *Staphylococcus aureus* ด้วยวิธี Disc diffusion พบว่าน้ำมันหอมระเหยจากใบ *Etlingera maingayi* สามารถยับยั้งเชื้อ *Bacillus cereus*, *Micrococcus luteus* และ *Staphylococcus aureus* ได้ดีที่สุด มีค่าความเข้มข้นต่ำสุดที่สามารถยับยั้ง (MIC) ได้เท่ากับ 6.3, 6.3 และ 12.5 mg/ml ตามลำดับ รองลงมาคือน้ำมันหอมระเหยจาก *Etlingera rubrostriata* มีค่าความเข้มข้นต่ำสุดที่สามารถยับยั้ง (MIC) ได้เท่ากับ 12.5, 6.3 และ 50.0 mg/ml ตามลำดับ น้ำมันหอมระเหยจาก *Etlingera elatior* และ *Etlingera fulgens* สามารถยับยั้งเชื้อ *Bacillus cereus* และ *Micrococcus luteus* ได้เท่ากันคือ 25.0 และ 6.3 mg/ml ตามลำดับ ขณะที่ยับยั้งเชื้อ *Staphylococcus aureus* ที่ค่าความเข้มข้นต่ำสุดเท่ากับ 50.0 และ 100.0 mg/ml ตามลำดับ

Susanti *et al.* (2013) ศึกษาประสิทธิภาพการยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรียและเชื้อราของน้ำมันหอมระเหยจากดอกดาหลาโดยทดสอบกับแบคทีเรีย 4 ชนิดได้แก่ *Staphylococcus aureus* และ *Bacillus cereus* ซึ่งเป็นแบคทีเรียแกรมบวก และ *Pseudomonas aeruginosa* และ *Escherichia coli* ซึ่งเป็นแบคทีเรียแกรมลบ เชื้อรา 2 ชนิด คือ *Candida albicans* และ *Cryptococcus neoformans* พบว่าน้ำมันหอมระเหยจากดอกดาหลาสามารถยับยั้งการเจริญของเชื้อแบคทีเรียแกรมบวกได้แก่ *Staphylococcus aureus* และ *Bacillus cereus* เชื้อราได้แก่ *Candida albicans* และ *Cryptococcus neoformans* โดยมีเส้นผ่านศูนย์กลางของวงใส 13.0, 12.3, 10.0 และ 20.0 มิลลิเมตร ตามลำดับ มีค่าความเข้มข้นต่ำสุดที่สามารถยับยั้ง (MIC) เท่ากับ 33.3, 33.3, 0.40 และ 0.05 $\mu\text{l/ml}$ ตามลำดับ และมีค่าความเข้มข้นต่ำสุดในการทำลายเชื้อจุลินทรีย์ (MBC) เท่ากับ 11.1, 33.3, 33.1 และ 12.0 $\mu\text{l/ml}$ ตามลำดับ

Wong, Sivasothy, Boey, Osman, and Sulaiman (2010) สกัดน้ำมันหอมระเหยจากส่วนต่างๆ ของดาหลา ได้แก่ ใบ เหง้า และราก พบว่าน้ำมันหอมระเหยจากดาหลามือองค์ประกอบของโมโนเทอร์พีน และเสสควิเทอร์พีน โดยพบ Mycene 13.5 เปอร์เซ็นต์ α -humulene 11.8 เปอร์เซ็นต์ β -caryophyllene 10.7 เปอร์เซ็นต์ ส่วนของน้ำมันหอมระเหยที่ได้จากใบ พบ camphene 18.0 เปอร์เซ็นต์ และ β -pinene 16.9 เปอร์เซ็นต์ ในส่วนของน้ำมันหอมระเหยที่ได้จากเหง้าและรากตามลำดับ

วิธีดำเนินการวิจัย

การสกัดน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลา

นำใบดาหลาล้างให้สะอาด ผึ่งให้แห้ง หั่นเป็นชิ้นเล็กๆ ใส่ในขวดก้นกลมของชุดเครื่องกลั่นน้ำมันหอมระเหย กลั่นที่อุณหภูมิประมาณ 80-90 องศาเซลเซียส เป็นเวลา 6 ชั่วโมง นำน้ำมันหอมระเหยที่ได้มากำจัดน้ำออกโดยเติมโซเดียมซัลเฟตเก็บน้ำมันหอมระเหยที่ได้ในขวดแก้วที่มีฝาปิด

การตรวจสอบสมบัติทางกายภาพและเคมี

ตรวจสอบสมบัติทางกายภาพน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลาได้แก่ ค่าจุดเดือดโดยใช้หลอดคาปิลลารี (Capillary tube) สมบัติการละลายในเอทานอล (ISO 875-1981) ค่าดัชนีหักเหของแสง (ISO 280-1976) และความถ่วงจำเพาะโดยใช้ขวดพิคโนมิเตอร์ที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส

ตรวจสอบสมบัติทางเคมีได้แก่ ค่าความเป็นกรด (AOAC, 1999) ค่าซาฟอนนิฟิเคชัน (AOAC, 1999) และค่าไอโอดีน (Wijs method, AOAC, 2000)

ทดสอบสมบัติในการยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย

การเตรียมเชื้อแบคทีเรียเพื่อการทดสอบใช้เชื้อ *Bacillus cereus* DMST 6228 *Staphylococcus aureus* DMST 8840 และ *Escherichia coli* DMST 7948 ทำเชื้อให้บริสุทธิ์ด้วยการนำเชื้อลงในอาหารเลี้ยงเชื้อ Mueller-Hinton agar ที่เตรียมไว้เข้าตู้บ่มเชื้ออุณหภูมิ 37 องศาเซลเซียส นาน 24 ชั่วโมง เชื้อโคโลนีเดี่ยวๆของเชื้อแบคทีเรียใส่ในอาหารเลี้ยงเชื้อ 24 ชั่วโมง ปรับให้มีความขุ่นของเชื้อเทียบเท่ากับสารมาตรฐานแมคฟาแลนด์ เบอร์ 0.5 ที่จำนวนเชื้อประมาณ 1.5×10^8 cfu/ml แล้วนำมาเจือจางด้วยสารละลายโซเดียมคลอไรด์ 0.85 เปอร์เซ็นต์ ให้ได้ปริมาณเชื้อ 1.0×10^6 cfu/ml ทำการทดสอบการยับยั้งเชื้อโดยประยุกต์จากวิธี Agar disc diffusion ตามวิธี Lorian (1996) ทดสอบการยับยั้งเชื้อของน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลาโดยปรับความเข้มข้นด้วยไดเมทิลซัลฟอกไซด์ ที่ความเข้มข้นเริ่มต้น 200 มิลลิกรัม/มิลลิลิตร โดยมีชุดควบคุม Negative control คือ ไดเมทิลซัลฟอกไซด์และน้ำกลั่นไร้เชื้อ ส่วน Positive control ใช้ยาปฏิชีวนะชนิดเตตระไซคลิน ปริมาณ 30 ไมโครกรัม/ดิสก์

ผลการวิจัย

การสกัดน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลา

จากการนำใบดาหลา 1,000 กรัม กลั่นด้วยน้ำและไอน้ำเป็นเวลา 6 ชั่วโมง ได้ปริมาณน้ำมันหอมระเหย 0.72 กรัม คิดเป็น 0.072 เปอร์เซ็นต์ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ปริมาณน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลา

ตัวอย่าง	ปริมาณตัวอย่าง	ปริมาณน้ำมัน		ลักษณะน้ำมัน
	กรัม	กรัม	เปอร์เซ็นต์	
ใบดาหลา	1,000	0.72	0.072	ใส สีเหลืองอ่อน

ผลการตรวจสอบสมบัติทางกายภาพน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลา

จากการทดสอบสมบัติทางกายภาพของน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลาพบว่า ลักษณะของน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลา เป็นของเหลวใส สีเหลือง มีกลิ่นเฉพาะตัว มีจุดเดือดที่ 250-257 องศาเซลเซียส สามารถละลายในเอทานอล 95 เปอร์เซ็นต์ ในอัตราส่วน 1:4 ค่าดัชนีหักเหของแสง 1.445 ที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส และมีค่าความถ่วงจำเพาะ 0.866 ที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 สมบัติทางกายภาพของน้ำมันหอมระเหยจากใบคาหลา

สมบัติทางกายภาพ	ผล
ลักษณะของตัวอย่าง	ของเหลวใส สีเหลือง มีกลิ่นเฉพาะตัว
จุดเดือด	250-257 องศาเซลเซียส
การละลายด้วยเอทานอล 95 เปอร์เซ็นต์	1:4 หยด
ค่าดัชนีหักเหของแสงที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส	1.445
ความถ่วงจำเพาะ ที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส	0.866

ผลการตรวจสอบสมบัติทางเคมีน้ำมันหอมระเหยจากใบคาหลา

จากการทดสอบสมบัติทางเคมีของน้ำมันหอมระเหยจากใบคาหลาพบว่า มีค่าซาฟอนิฟิเคชัน 93.701 ค่าไอโอดีน 6.35 และค่าความเป็นกรด 2.56 ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 สมบัติทางเคมีของน้ำมันหอมระเหยจากใบคาหลา

สมบัติทางเคมี	ผล
ค่าซาฟอนิฟิเคชัน (Saponification value; S.V)	93.701
ค่าไอโอดีน (Iodine value; I.V)	6.35
ค่าความเป็นกรด (Acid value; A.V)	2.56

การทดสอบฤทธิ์การยับยั้งเชื้อแบคทีเรียของน้ำมันหอมระเหยจากใบคาหลา

ทดสอบการยับยั้งเชื้อ *Bacillus cereus* *Staphylococcus aureus* และ *Escherichia coli* ของน้ำมันหอมระเหยจากใบคาหลา โดยหยดน้ำมันหอมระเหยจากใบคาหลาลงบนแผ่นดิสก์ขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางขนาด 6 มิลลิเมตร ที่ความเข้มข้น 4,000 3,000 และ 2,000 ไมโครกรัม/ดิสก์ โดยมีชุดควบคุม Negative control คือ ไตเมททิลซัลฟอกไซด์และน้ำกลั่นไร้เชื้อ ส่วน Positive control ใช้ยาปฏิชีวนะชนิดเตตระไซคลิน ปริมาณ 30 ไมโครกรัม/ดิสก์

ผลการทดสอบฤทธิ์การยับยั้งเชื้อ *Bacillus cereus*

ลักษณะการเกิดวงใสในการทดสอบฤทธิ์การต้านเชื้อ *Bacillus cereus* จะเห็นได้ว่าน้ำมันหอมระเหยจากใบคาหลามีฤทธิ์ยับยั้งการเจริญของเชื้อ *Bacillus cereus* มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของวงใสที่ความเข้มข้น 4,000 3,000 และ 2,000 ไมโครกรัม/ดิสก์ ขนาด 15.76±0.03 10.85±0.03 และ 8.85±0.05 มิลลิเมตร ตามลำดับ ดังตารางที่ 4

ผลการทดสอบฤทธิ์การยับยั้งเชื้อ *Staphylococcus aureus*

ลักษณะการเกิดวงใสในการทดสอบฤทธิ์การต้านเชื้อ *Staphylococcus aureus* จะเห็นได้ว่าน้ำมันหอมระเหยจากใบคาหลามีฤทธิ์ยับยั้งการเจริญของเชื้อ *Staphylococcus aureus* มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของวงใสที่ความเข้มข้น 4,000 3,000 และ 2,000 ไมโครกรัม/ดิสก์ ขนาด 11.20±0.03 9.58±0.06 และ 8.54±0.04 มิลลิเมตร ตามลำดับ ดังตารางที่ 4

ผลการทดสอบฤทธิ์การยับยั้งเชื้อ *Escherichia coli*

ลักษณะการเกิดวงใสในการทดสอบฤทธิ์การต้านเชื้อ *Escherichia coli* จะเห็นได้ว่าน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลามีฤทธิ์ยับยั้งการเจริญของเชื้อ *Escherichia coli* มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของวงใสที่ความเข้มข้น 4,000 3,000 และ 2,000 ไมโครกรัม/ดิสก์ ขนาด 10.66±0.04 9.32±0.06 และ 7.01±0.08 มิลลิเมตร ตามลำดับ ดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ขนาดการเกิดวงใสในการทดสอบฤทธิ์การต้านเชื้อของน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลา

Sample	Concentrations (µg)	Zone of Inhibition (mean ± SD ; mm)		
		<i>Bacillus cereus</i>	<i>Staphylococcus aureus</i>	<i>Escherichia coli</i>
Essential oil	2,000	8.85±0.05	8.54±0.04	7.01±0.08
	3,000	10.85±0.03	9.58±0.06	9.32±0.06
	4,000	15.76±0.03	11.20±0.03	10.66±0.04
DMSO	-	-	-	-
น้ำกลั่นไร้เชื้อ	-	-	-	-
เตตระไฮดรอลิน	30	23.00±0.03	25.20±0.06	15.00±0.06

สรุปผลการวิจัย

น้ำมันหอมระเหยที่ได้จากใบดาหลา 1,000 กรัม สกัดด้วยน้ำและไอน้ำ ได้น้ำมันหอมระเหย 0.72 กรัม คิดเป็น 0.072 เปอร์เซ็นต์

น้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลามีสมบัติทางกายภาพและทางเคมีที่พบคือ มีลักษณะเป็นของเหลวใส สีเหลือง มีกลิ่นเฉพาะตัว ค่าจุดเดือดอยู่ในช่วง 250-257 องศาเซลเซียส สามารถละลายในเอทานอล 95 เปอร์เซ็นต์ ในอัตราส่วน 1:4 มีค่าดัชนีหักเหของแสง 1.445 และค่าความถ่วงจำเพาะ 0.866 ที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส มีค่าซาฟอนนิฟิเคชัน 93.701 ค่าไอโอดีน 6.35 และค่าความเป็นกรด 2.56

น้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลามีฤทธิ์ยับยั้งการเจริญของเชื้อ *Bacillus cereus* โดยมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของวงใสที่ความเข้มข้น 4,000 3,000 และ 2,000 ไมโครกรัม/ดิสก์ ขนาด 15.76±0.03 10.85±0.03 และ 8.85±0.05 มิลลิเมตรตามลำดับ

น้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลามีฤทธิ์ยับยั้งการเจริญของเชื้อ *Staphylococcus aureus* โดยมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของวงใสที่ความเข้มข้น 4,000 3,000 และ 2,000 ไมโครกรัม/ดิสก์ ขนาด 11.20±0.03 9.58±0.06 และ 8.54±0.04 มิลลิเมตร ตามลำดับ

น้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลามีฤทธิ์ยับยั้งการเจริญของเชื้อ *Escherichia coli* โดยมีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของวงใสที่ความเข้มข้น 4,000 3,000 และ 2,000 ไมโครกรัม/ดิสก์ ขนาด 10.66±0.04 9.32±0.06 และ 7.01±0.08 มิลลิเมตรตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสกัดน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลาด้วยวิธีการกลั่นด้วยน้ำและไอน้ำ เป็นเวลา 6 ชั่วโมง ได้น้ำมันหอมระเหย 0.072 เปอร์เซ็นต์ ซึ่งได้ปริมาณใกล้เคียงการกลั่นด้วยน้ำเป็นเวลา 16 ชั่วโมง ได้น้ำมันหอมระเหย 0.086 เปอร์เซ็นต์ (Susanti et al., 2013) น้ำมันหอมระเหยที่ได้มีจุดเดือดที่ 250-257 องศาเซลเซียส สามารถละลายในเอทานอล 95

เปอร์เซ็นต์ ในอัตราส่วน 1:4 ค่าดัชนีหักเหของแสง 1.445 ที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส และค่าความถ่วงจำเพาะ 0.866 ที่อุณหภูมิ 20 องศาเซลเซียส

ค่าซาฟอนนิฟิเคชัน 93.701 ค่าไอโอดีน 6.35 และค่าความเป็นกรด 2.56 ซึ่งค่าซาฟอนนิฟิเคชันเป็นตัวบ่งบอกให้ทราบขนาดและน้ำหนักโมเลกุลของกรดไขมันที่เป็นองค์ประกอบของไตรกลีเซอไรด์ที่มีอยู่ในน้ำมัน กรดไขมันมีน้ำหนักโมเลกุลต่ำจะมีค่าซาฟอนนิฟิเคชันสูง ซึ่งค่าซาฟอนนิฟิเคชันของน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลามีค่าสูงแสดงว่าโมเลกุลของกรดไขมันที่อยู่ในน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลามีน้ำหนักโมเลกุลต่ำ ค่าไอโอดีนเป็นตัวบ่งบอกความไม่อิ่มตัวของน้ำมันหอมระเหยซึ่งค่าไอโอดีนของน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลามีค่าต่ำแสดงว่าน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลามีสัดส่วนของกรดไขมันชนิดไม่อิ่มตัว และจำนวนพันธะคู่ต่ำ ค่าความเป็นกรดเป็นตัวบ่งบอกถึงความเป็นกรดของน้ำมันหอมระเหยซึ่งน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลามีค่าความเป็นกรดสูงแสดงว่าน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลามีกรดไขมันอิสระสูง

จากทดสอบการยับยั้งเชื้อ *Bacillus cereus* ของน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลาจะเห็นได้ว่าน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลามีฤทธิ์ยับยั้งการเจริญของเชื้อ *Bacillus cereus* มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของวงใสที่ความเข้มข้น 4,000 3,000 และ 2,000 ไมโครกรัม/ดิสก์ ขนาด 15.76±0.03 10.85±0.03 และ 8.85±0.05 มิลลิเมตร ตามลำดับ ขณะที่ Chan, Lim, and Nor (2010) ทดสอบการยับยั้งเชื้อ *Bacillus cereus* ของน้ำมันหอมระเหยจากดาหลา ด้วยวิธี Disc diffusion ที่ความเข้มข้นต่ำสุดเท่ากับ 25.0 mg/ml

จากการทดสอบการยับยั้งเชื้อ *Staphylococcus aureus* ของน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลา พบว่ามีฤทธิ์ยับยั้งการเจริญของเชื้อ *Staphylococcus aureus* มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของวงใสที่ความเข้มข้น 4,000 3,000 และ 2,000 ไมโครกรัม/ดิสก์ ขนาด 11.20±0.03 9.58±0.06 และ 8.54±0.04 มิลลิเมตร ตามลำดับ สอดคล้องกับรายงานผลการวิจัยของ Abdelwahab *et al.*, (2010) ซึ่งพบว่าน้ำมันหอมระเหยจากดาหลามีสมบัติในการต้านเชื้อ *Staphylococcus aureus* ที่ดื้อยา Methicillin เมื่อทดสอบด้วยวิธี Disc diffusion โดยมีค่าความเข้มข้นต่ำสุดที่สามารถยับยั้ง (MIC) ได้เท่ากับ 10.0 mg/ml และ Chan, Lim, and Nor (2010) ทดสอบการยับยั้งเชื้อ *Staphylococcus aureus* ของน้ำมันหอมระเหยจากดาหลา ด้วยวิธี Disc diffusion ที่ความเข้มข้นต่ำสุดเท่ากับ 50.0 mg/ml

น้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลามีฤทธิ์ยับยั้งการเจริญของเชื้อ *Escherichia coli* มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางของวงใสที่ความเข้มข้น 4,000 3,000 และ 2,000 ไมโครกรัม/ดิสก์ ขนาด 10.66±0.04 9.32±0.06 และ 7.01±0.08 มิลลิเมตร ตามลำดับ ขณะที่น้ำมันหอมระเหยที่สกัดจากดอกดาหลาไม่สามารถยับยั้งเชื้อแบคทีเรีย *Escherichia coli* และ *Pseudomonas aeruginosa* ที่เป็นเชื้อแบคทีเรียแกรมลบ (Susanti *et al.*, 2013)

ข้อเสนอแนะและการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. เนื่องจากน้ำมันหอมระเหยจากใบดาหลามีฤทธิ์ด้านการเจริญของเชื้อได้ จึงเป็นข้อมูลเบื้องต้นที่ควรนำมาศึกษาฤทธิ์ด้านการเจริญของเชื้อชนิดอื่นๆ และน้ำมันหอมระเหยจากส่วนต่างๆ ของดาหลา เช่น เหง้า ลำต้น
2. ใช้เป็นข้อมูลในการเปรียบเทียบในการพัฒนา ปรับปรุงกระบวนการกลั่น และการนำน้ำมันหอมระเหยมาประยุกต์ใช้
3. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปพัฒนาและประยุกต์ใช้ในการต้านเชื้อจุลินทรีย์ ในทางเภสัชหรืออาหาร

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบคุณ คณะวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและการเกษตร มหาวิทยาลัยราชภัฏยะลา ที่ให้งบประมาณการวิจัย

เอกสารอ้างอิง

- ประสาทร บิริสุทธิเพ็ชร, พิทัย กาญจนบุตร และสาธิต พรตระกูลพิพัฒน์. (2551). การทดสอบฤทธิ์ต้านเชื้อของสมุนไพรใน
ห้องปฏิบัติการ. ใน *การประชุมวิชาการสัตวแพทยศาสตร์ มข. ครั้งที่ 9, 11-12 มิถุนายน 2551. “สัตวแพทย์
ทางเลือกว่าวันนี้”*. ขอนแก่น: มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 91-101.
- Abdelwahab, S.I., Zaman, F. Q., Mariod, A. A., Yaacob, M., Abdelmageed, A.H., & Khamis, S. (2010). Chemical
composition, antioxidant and antibacterial properties of the essential oils of *Etilingera elatior*
and *Cinnamomum pubescens* Kochummen. *J sci Food Agric*, 90, 2682-2668.
doi:10.1002/jsfa.4140
- AOAC. (1999). *Official Methods of Analysis of AOAC International*, (16th ed). AOAC International,
Washington, DC.
- AOAC. (2000). *Official Methods of Analysis of AOAC International*, (17th ed). AOAC International,
Washington, DC.
- Chan, E.W.C., Lim, Y.Y., & Nor, A.M.A. (2010). Composition and antibacterial activity of essential oils from
leaves of *Etilingera* species (Zingiberaceae). *International Journal for the Advancement of
Science & arts*, 1(2), 1-12.
- Chan, E.W.C., Lim, Y.Y., & Wong, S.K. (2011). Phytochemistry and pharmacological properties of *Etilingera
elatior* : A review. *Pharmacognosy journal*, 22(3), 6-10.
- Kuriyama, H., Watanabe, S., Nakaya, T., Shigemori, I. Kita, M., Yoshida, N., ... Imanishi, J. (2005).
Immunological and Psychological Benefits of Aromatherapy Massage. *Advance Access
Publication*. 2(2), 179-184, doi:10.1093/ecam/neh087
- Lorian, V. (1996). *Antibiotics in laboratory medicine*. (4th ed.). Baltimore: Williams & Wilkins.
- Owolabi, M.S., Ogundajo, A., Lajide, L., Oladimeji, M.O., Setzer, W.N., & Palazzo, M.C. (2009).
Chemical Composition and Antibacterial Activity of the Essential Oil of *Lippia multiflora*
Moldenke from Nigeria. *Rec.Nat. Prod.* 3(4), 170-177.
- Susanti, D.D., Aina, A.N., Haitham, Q., Mohamed, S., Ibrahim, H., & Nissad, A. (2013). Antimicrobial Activity
and Chemical Composition of Essential Oil of Malaysian *Etilingera elatior* (Jack) R.M. Smith
Flowers. *Journal of Eessential Oil Bearing Plants*. 16(2), 294-299, doi:
10.1080/0972060X.2013.793968
- Wong, K.C., Sivasothy, Y., Boey, P.L., Osman, H., & Sulaiman, B. (2010). Essential oils of *Etilingera
elatior* (Jack) R.M. Smith and *Etilingera littoralis* (Koenig) Giseke. *Journal of essential oil
research*, 22(5), 461-466, doi:10.1080/10412905.2010.9700372

Ukeh, D.A., Birkett, M.A., Pickett, J.A., Bowman, A.S. & Mordue, A.J. (2009). Repellent activity of alligator pepper, *Aframomum melegueta*, and ginger, *Zingiber officinale*, against the maize weevil, *Sitophilus zeamais*. *Phytochem*, 70, 751-758.